

Déliab

A. M. H. MŰZEM
HIRLAP OSZTÁSA

19. SZÁM

14
FILLÉR

Zimonyi Márta
Vígshízház : A tízedik kérő
(Inkey felv.)

RÁDIOMŰSOR
MÁJUS 11 - 17-IG

T!
ba a
onal,
ndor,
talas

erül.

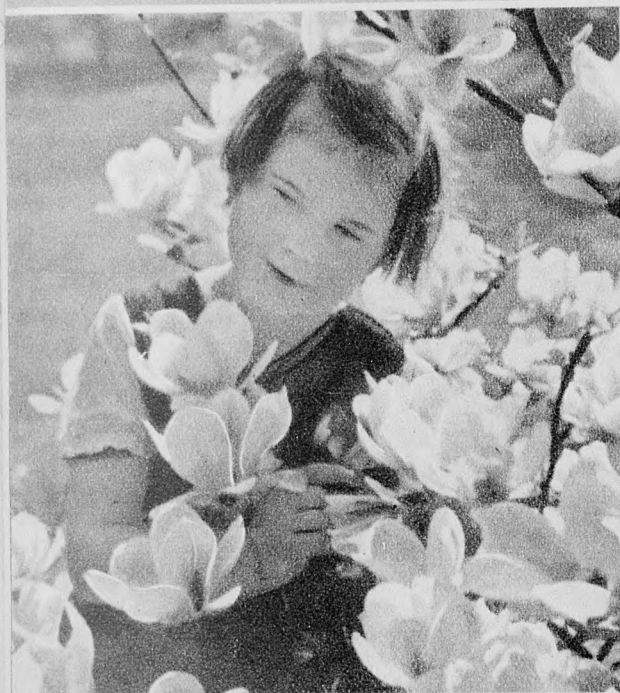
vas
jével.
vával.
5-én:
taival.
15-én
olgo-
ovács
János

a pja
fillért
be.

L
meg-
yszó-
et is
való
lelké-
lynek
nyörű
telje-

Meg-
nében
apest,
snél a
ockül-
dhető.

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér. Biztosítással kombinálva negyedévre 2 pengő 60 fillér, félévre 5 pengő 20 fillér, 1 óra 90 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50.

VIRÁGOK

(Kozák Lajos képei)

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Telefonszámaink: Szerkesztőség: 225—461. Kiadóhivatal: 223—882, 423—771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

14 Déliab

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

*

Szerkesztő:
DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

MIÉRT KAPÓSÁK MOSTANÁBAN A KOSZTÜMÖS DARABOK

ita
Bethlen Magyit

Valaki multkoriban megemlíttette, hogy mostanában igen sok a kosztümös darab. A különböző színházak, úgy a drámaiak, mint az operettek, előszere-tettel játszanak elmúlt századokban történő dolgokat. Arról is szó esett, hogy miért van ez így? Azóta gondolkoztam a kérdésen. A válasz nem egészen egyszerű, mintahogy a legtöbb kérdés bonyolulttá válik, amint közelebről kezdünk foglalkozni véle.

Mert utóvégre az, hogy a közönség újabban feltűnően érdeklődik a régmúlt események iránt, nem kielégítő válasz, ép oly kevésbé, mint az, hogy a színműírók, valamint a színházak igazgatói is hirtelen és minden ok nélkül kizárólag történelmi témák iránt rajonganak. Ha ezt mondanám, nyugodtan tovább lehetne kérdezni a gyermekek jól ismert módszere szerint: miért? Bizonyos fokig talán azért, mert az emberek nincsenek száz százalékgig megelégedve a mai, valljuk be, kissé túli „nagy időkkel”, melyeknek aránya egyenes ellentétben áll a kényelmes, gondtalan, nyugodalmas étellel, melyet a honpolgár, legyen még olyan jó hazafi, lelke legmélyén meglehetősen sokra becsül. Ennél fogva legalább képzeletben szeret visszamenni azokba az úgynevezett „rég jó időkbe”, melyek a mult szívárványos visszfényében oly káprázatos varázsszal csillognak.

Amit pedig közönség akar, azt az író is akarja, mondhatnám továbbá, de ennél a pontnál kissé megtorpanok. Mégpedig azért, mert homályosan él bennem a sejtélem, hogy az angol eskümintá szerint, bár az igazságot, de korántsem az egész igazságot vallanám e kijelentéssel. Sok esztendei tapasztalat bizonyítja, hogy a régmúlt idők jelmezei igen gyakran fontos hiányt pótolnak.

mégpedig az író mondanivalójának hiányát, mint ahogy a díszes cukorkadoboz sokszor inkább külle-
mével, mint belső tartalmával hat. Ahol sok a látni-
való, ott elnézőbbek vagyunk a mondanivaló iránt,
ez régi tapasztalat, és gyanakszom, hogy ezt az
igazságot egynémely színműíró is megszívlelte.
Operettnél magától értetődően kínálkozik a koszt-
tümös darab, hiszen ott a látványos rendezés majd-
nem a fődolog.

De van mindezekon felül talán még egy másik
szempont is, melyről nem feledkezhetünk meg,
ha már a kosztümös darabok mértékével foglalko-
zunk. Manapság igen megnehezedett az író mun-
kája. Régebbi időkben csak egy szempont volt
a fontos: hogyan ír valaki, jól vagy rosszul?
Most azonban, mindenképpen méltánylandó okok-
ból, azt is meg kell fontolja, mégpedig igen alaposan,
hogyan ír, miről, sőt azt is, hogy kikről. Mert még
ha a cenzura nem is talál kivetnivalót művében
politikai és erkölcsi szempontból, mindúntalan
felszólal valaki és felháborodottan tiltakozik,
hogy a darabban szereplő cipész, ügyvéd vagy
hordár nem úgy viselkedik, mintahogy azt érdek-
képviselétük tagjától elvárni lehetne. Mivelhogy
pedig mégis csak nehéz lenne csupa dologkerülő és
hivatásnélküli egyénről írni darabot vagy legfeljebb
arisztokratáról, lévén ez az egyedüli osztály, mely
még nem tömörült érdekképviselőbe és így büntet-
etlenül ki lehet az Arisztideket pecézni, szegény író
kénytelen a multba menekülni, hogy a különbeni
támadásokat kikerülje. A multat nem védi senki,
azonkívül pedig sok örök igazság, mely mai mezben
bántólag hatna, allonge parókában vagy kuruc csákó
alatt észrevétlenül és megtorlatlanul csúszik el.
Nehéz időkben a költők allegóriákban megszólal-
tatják a madarat, amint fiaihoz beszél, a gólyát,
amint árván áll magában, a színműírók pedig római
szenátorok, francia nemesek és régi magyar királyok
szavával szólnak nemzetükhez.

Valószínű, hogy ezeken kívül vannak még más
okok is, jók és rosszak, kicsinyesek és nagyszabá-
súak, mert az irodalom, mint az, aki csinálja, sok-
rétű és változatos, de ép ezért kiszámíthatatlan
is, akár teremtője, az ember. A jelenségeket észlel-
jük, mint az égiháborúnál a villámot és mennydör-
gést, tudományosan meg is magyarázzuk okait, de
hogy mi az az erő, ami felénk hajtja őket, azt egészen
biztosan tudni nem fogjuk soha.

Pezsgős bankett a „Feleség” 500-ik vidéki jubileumán

A Somogyban működő Dunántúli Művész Színház, Galetta Ferenc kitűnő stagione-
együttese közkívánatra Bókay János európai sikert elért szín-
művét, a „Feleség”-et adta elő.
Az előadás a „Feleség” 500-ik vidéki előadása volt és a lel-
kes művészek még előadás
előtt táviratilag üdvözölték
az illusztris szerzőt és egy-
ben közölték, hogy a nem
mindennapos alkalmat ban-
kettel ünneplik meg. Az elő-

Bókay János (Fajpr jelo.)

adás óriási siker jegyében zaj-
lott le, különösen a társulat
két vezető színésze, a török-
dohányozóke Molotay Gizella
és az elegáns Márai Ede ala-
kításait tapsolta meg a zsűfolt
nézőtér. Előadás után a mű-
vészek néhány hírlapíró és a
somogyi társaság több előkelő-
ségének társaságában a patinás
csárdában bankettre ül-
tek össze. Alig értek az első
fogáshoz, a postaküldönc két
budapesti táviratot kézbesített.
Egyiket az ünneplő művészek-
nek, a másikat a csárda tűzről-
pattant tulajdonosnőjének.
Mind a két sürgöny feladója
Bókay János volt. Az udvarias
szerző ötvenszavas táviratban
kívánt minden jót a szereplők-
nek és a kiváló tehetségű igaz-
gatóknak, a másik, jóval rövi-
debb, de annál hatásosabb
sürgönyben pedig saját költ-
ségére négy üveg pezsgőt ren-
delt a „Feleség” négy főszere-
pet játszó művésze számára.
A. K.

SZÍNHÁZRÓL színházra

A. K. M. MUZEUM
HURLAP OSZTÁLY

Ennel a „kedélyes” jelenetnél indul meg az „Egyszer megesallak” kacagtató bonyodalmja (Fejes Teri, Páger Antal, Básti Lajos, Szilágyi Szabó Eszter és Biljesi Tivadar)

Az Andrásy Színházban egy állítólag élő és tró amerikai lány komédiáját mutatták be, Claire Trask „Egyszer megesallak” című darabját. Ezt dolgozta át pesti nyelvre, a Nagykörút képeire és hasonlatosságára Éri Halász Imre. Az „átdolgozás” kifejezést csak jentartással használjuk, mert úgy sejtjük, hogy Claire Trask amerikai trónbó mintául szolgáló darabja csak „Fapflázia-ország” reprezentatív színházának színpadán került műsorra s innen jutott Éri Halász Imre révén az Andrásy Színházba.

A szerző nem ügyellen ember. Szellemes is. Csak egy dolog miatt korholjuk: az ő szemében a színjátszás nem igényes művészet; két cél lebeg a szeme előtt, mikor darabot ír vagy „átdolgoz”: egyetlen közönségreleg kegyének elnyerése s a pénz, a lantiéme. Számára a darabírás nem egyéb, mint néhány kávéházi viccpoén szentrozása s csak az lényeges, hogy a viccpoéndásért és a szórakoztatásáért

A feleség: aki egyszer esulhatna és a férj: aki kétszer esal (Szilágyi Szabó Eszter és Páger Antal)

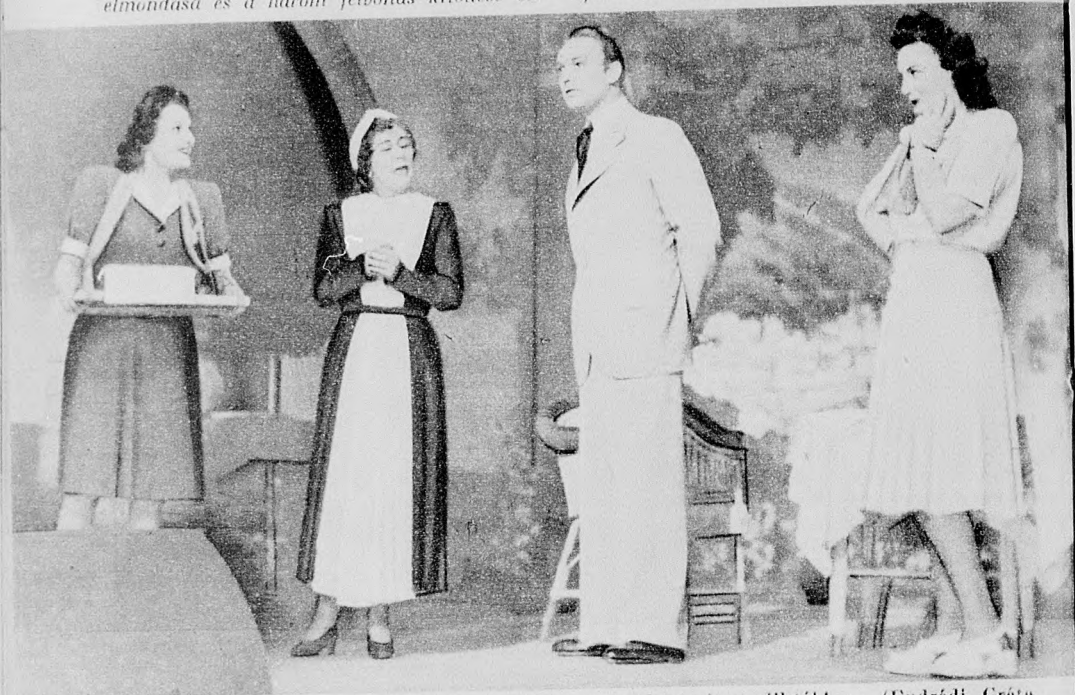
a „társaságpénz” minél előbb és minél nagyobb bőkezűséggel a zsebébe eszútlássák. S ő olyan viccet mond a közönségnek, amelyért az hajlandó pénzt adni. A közönség magára veszen, ha a szórakoztatója frivol, együgyű „becmondásaival” megelégszik az egyik legelőkelőbb magánszínház színpadán.

Ha valóban Claire Trask írta a darabot, akkor a szerzőre tett fenti megállapítások rá értelmezendők...

Miről szólhat a darab? Mi érdekli a „pesti” publikumot? Természetesen az, hogy miként csalja vagy igyekszik egymást megesalni egy férjből és feleségből álló házaspár. A mese elmondása és a három felvonás kitöltése cél-

Éri-Halász-darabban! A férj újra a felesége mellett és a nőesábász a férjicsábász mellett költ.

A főszereplő s akiért az egész darabot érdemes megnézni: Páger Antal. A vígjátéki stílust, sőt a komédiázás színészi megoldását is tökéletes harmoniává varázsolja. A nevetetés ezerféle szálát úgy bogozza-csomózza, hogy a közönség egy pillanatig sem érez összevisszaságot, fejtelenséget. Egyszerűség, szlv és színpompás játékkészség Páger alakításának legjellemzőbb és legdfesérendőbb három összetevője. A feleség szerepét Szilágyi Szabó Eszter játssa. A Szegeotről jött színésznő inkább drámai feladatok megoldására hivatott, a bohózat szerep

Borzalom kifejezése az areokon: Vaszary Piri kalandorregényét diktált!... (Endrédi Gréte, Vaszary Piri, Básti Lajos és Szilágyi Szabó Eszter. Andrassy Színház: Egyszer megesallak) (Wellesz felv.)

jából két-két ember stafélaszerűen változtatja egymást a színpadon és hol szerelmeskedik, hol pedig a szerelmeskedést készíti elő. A férj ugyanis részegen megesalja a feleségét, aki csak úgy hajlandó ezt a kisiklást megbocsátani, ha egyellen egyszer ő is visszaesalhat. E körül a visszaesalás körül forog az egész komédia, amelynek folyamán az sül ki, hogy a feleség nagy igyekezetében a férj csal mégegyszer, de a feleség „hibájából”. Ezt a kavarodást kibogozandó, a szerző féltelmes merészséggel és frivolussággal keltévágja a céltudatos következellenséggel összebogozott csomót. Mert hát minden esalás és visszaesalási szándék ellenére a végén az „erkölesi tisztaság” győz a Trask —

nines nagyon inyére. Ebben a légkörben is nagy segítségére van azonban gyönyörű hangja, dekoratív szépsége és a drámai szerepekben elsajátított intenzívebb szerep-átélés. Fejes Teri, aki „Okos Alice” nében ismert pesti kalapszalóntulajdonosnő „ábrázol”, sok operett-hangoskodást görget át a prózai színpadra. Burleszkessé teszi a figurát s ezt jól is esinálja, csak a szerelmes jelenetekben nem elég illuziókeltő. Meg kell említeniünk Básti Lajos nőesábász-báró alakítását, melyet ügyesen és a darab nivójához viszonyítva túlméretezett lelkiismeretességgel dolgozott ki. A Trask—Éri-Halász-jéle humort Vaszary Piri és Bilcsi Tivadar képviseli. Vaszary Piri a kalandos

Délibáb

a felesége
mellett

abol érde-
vigjátéki
joldását is
A nevet-
őzza, hogy
sszevissza-
v és szín-
sának leg-
összeteleője.
zter játsza.
b drámai
hózátszerep

regénytrókat kariki-
rozza csipős, száró
iróniával, Bilicsi pe-
dig egy mamasz, tu-
datlan géprőbajnok
alakját próbálja di-
cséretre méltó energiá-
val valószerűvé és hi-
helővé tenni. Jók a
mellékszereplők is: a
bizalmaskodó olasz
pincér szerepében Pá-
lóczy László, a frivo-
lan, száraz Szaplón-
czay Éva, Endrédi
Gréte, Szende Bessi
és Gaizgó Denise.

Pénztömeg-gondok...
láz, Boross, Lengyel és
Raffay Blanka és Balassa.
Kamara Varieté: Napos
oldal)

címe. A kis színház töké-
letes precizitással szolgálja
a varietéközönség érdekeit.
Különösen kedves
Fehér Tibor kis parádiája a
Tájjun utolsó jelenetéből,
melyet Lengyel Gizi és Balas-
sa János játéka tesz hangula-
tossá. Lengyel Giziről külön
is kell szólnunk. Igazi va-
rieté primadonna, erős szín-
játszóképeséggel és szívből
jövő humorérzéssel. A vidám
est különösebb összeállítás
igazgató munkája.
A „házigyűltes” többi tagja
is kitűnő: az élen Raffay
Blanka, továbbá Dolly Hop-
kins, Halmi, Boros és Ba-
lász. Az artistaszámok világ-
városiak.

Harasztó Albert

„Udvari” énekesek: Halmi, Raffay Blanka és Boros

A rendező néhány
ölettel elfogadható-
bá lehetne volna a
darabot. A díszletter-
vező Báslthy a harm-
dik felvonás díszlet-
tervezésével melléfo-
goll.

*
A Kamara Va-
rieté új műsorának
„Napos oldal” a

Hatásos irredenta je-
lenet a Kamara Va-
riétében (Wellesz felv.)

rédi Gréte,
megesallak)
Wellesz felv.)
égkörben is
örü hangja,
szerepekben
elés. Fejes
ismert pesti
sok operett-
színpadra.
is esinálja,
elég illuzió-
i Lajos nő-
gyesen és a
vezetett lelki-
Trask—Éri-
i és Bilicsi
a kalandos

Délibáb

Lili repülőgépen érkezik Váradra, hogy eljátsza „Az ördög nem alszik” főszerepét

Muráti a váradai „Halászbástyán”...

Igy hirdetik Muráti a Szigligeti Színház előtt (Tanay Emil, Muráti Lili, Putnik Bálint igazgató és Aranyi)

Séta a „széll-el-bélelt” Körösparton

MURÁTI LILI NAGYVÁRADON

Este, előadás után haborzás nélkül folyt a sörözés Jurik Icaival és Putnik Bálinttal

Muráti Lilit a Délibáb fotóriporternője kalauzolta Váradon...

(Rogal felv.)

NÉGYSZEMKÖZT TIMÁR JÓZSEFFEL

Nem akar lecsendesedni a színház berkeiben az a fáma, hogy Timár József, a Nemzeti Színház kiváló és népszerű tagja elhagyja eddigi nagy sikereinek színhelyét és a Magyar Színházhoz szerződik. Ez a kérdés a „módi” Budapesti színházi világában s a riporter a „divatos pletykák” kiszimatolására született.

Öltözőjében keressük fel őt, az „Urfaust” olvasópróbája előtt. Már készülnek a berlini vendéjátéokra. (Tehát Timár minden ellenkező híreszteléssel szemben készül Mephistofeles alakítására!...)

Hellyel kínál és kedves „Timár-mosollyal” várja a kérdéseket.

— Igaz-e, hogy a Magyar Színházhoz szerződött?

— Erről nem nyilatkozom! — mondja s elneveti magát.

— A lapok már egész biztos adatokat írtak, pro és kontra. Min alapszik ez a pletyka?

— Sajnos, erre sem tudok felelni! — mosolyog kitartóan.

Tehát a legfontosabb kérdéseket két mondattal elintéztük — a lovagiasság szabályai szerint...

— Mi volt a legkedvesebb szerepe?

— Mindig az a legkedvesebb szerepem, amit éppen játszom. Abban élek, azt érzem.

— Mi a véleménye, hol nyílik nagyobb művészi tér a színész számára: színpadon vagy filmen?

— Mind a kettő nagy feladat és szép művészi tér, de egészen más! — Ettől a mondtától kezdve egyre lángolóbb tűzzel magyaráz. Szemében fénylik a lelke. Beszéli, beszél és szavaiban magaskultúrájú színészi és emberi egyéniség visszhangzik. — A filmjátékban a színész munkája teljesen mozaikszerű. Például meg-
esik, hogy az első felvételi napon kezdjük forgatni az utolsó jelenetet és nincs meg a jelenetekben az átélés folyamatossága. Így mindenesetre nehezebb alakítani, mert az érzések és cselekmények nem kapcsolódnak következetes egymás-
utánisággal. A színház egészen más és ebből a szempontból talán könnyebb is. Fél nyolckor felmegy a függöny és három órán át „él” az ember. Visszaadja az író érzéseit és mondanivalóját. Amit ez alatt a három óra alatt csinál, az egy kialakuló egész: örömeik, fájdalmak, könnyek és mosolyok, szenvedélyek vagy szenvedések szorosan összetartozó egysége. Egy darab élet.

— Mennyire tudja a színész átélni a szerepét, mennyire tudja függetleníteni magát az egyéni, a „külső” életétől?

— Ez teljesen attól függ, hogy mennyire színész valaki. Az átélés a művészet

— Fél nyolckor felmegy a függöny és három órán át „él” az ember...

— A színész feladata, hogy élő embert varázsoljon...

— Aki nem tud érezni, élni a szerepben, az menjen más pályára!

lényege, a magja, ez a színészet első feltétele. Az érezni tudás, az amivel születni kell, mert ez maga a színészet. Viszont ez az értelme az egésznek, ez a feladata. Az író megírja a darabot, megrajzol karaktereket, papírosfigurákat s a közönség elképzelheti százféléképpen. A színész feladata, hogy élő embert varázsoljon ebből az alakból s az a művészet, hogy átélje, érezze ennek az embernek érzéseit. Nem is lehet ezt az átélést megmagyarázni. A legfőlegesebb dolog: beszélni, mondani az előírt szöveget, de mögötte érezni és éreztetni a való élet lüktetését. Hiszen a közönséget sem a mese és annak elszavalása érdekli. Élet kell neki, problémákat akar látni. Arra kíváncsi, hogyan oldja meg a színész a darabban felvetődő élet-problémákat. És mi szenvedünk, vergődünk, nevetünk és sírunk, ujjongunk és jajgatunk. Arra a három órára mi is az író világában élünk. Ez az, amit színészetnek neveznek. Minden mást meg lehet abból tanulni: a többi technika, rutin. A rendező mozgathatja a szereplőket, tanácsot adhat, de az érzést érezni senki sem tudja a színészt megtanítani... Aki nem tud érezni, élni a szerepben, az menjen más pályára.

— Milyen arányban állhat a siker és bukás a színész pályáján?

— Ez ma már megváltozott. Régebben nagyon nehéz volt a bukás után tovább játszani. Ma, különösen a Nemzeti Színházban annyi darab és olyanok a szerepek, hogy amit az egyikben ront a színész, legközelebbiben kijavítja.

— Melyik alakítására a legbüszkébb?

— Ilyen kifejezés nincs az én szótáramban. Sokkal analitikusabb és lázongóbb és kritikusabb lélek vagyok, semhogy erről szó lehetne. Nincsen olyan alakításom, amin ne találnék hibát, amelyikben ne kritizálnám magam.

— Tervei?

— Sok nagyon szép és nagy szerepet kívánok játszani színpadon és filmen.

— Milyen szerepet szeret jobban, drámait vagy vígjátékot?

— Én többnyire drámai szerepekben játszom, de nagyon szeretem a vígjátékot is. Egyáltalán a mai élet nem nagyon kedvező a színháznak. A színjátszás békebeli intézmény, mégis a színház most is kitűnően megállja a

színész
tudás az,
ez maga
z értelme
a. Az író
megrajzol
urákat s
százfélé-
ata, hogy
ebből az
et, hogy
embernek
ezt az át-
legfőbb-
mondani
mögötte
való élet
közönseget
szaválása
problémá-
kiváncsi,
színész a
t-problé-
k, vergő-
nk, ujjon-
a három
ban élünk.
ek nevez-
ek lehet
technika,
gathatja a
adhat, de
sem tudja
... Aki
szerepben,

állhat a
pályáján?
gyváltozott.
sz volt a
szani. Ma,
Színházban
ek a sze-
egyikben
zelebbiben
a a leg-
ncs az én
alitikusabb
sabb lélek
zó lehetne.
om, amin
yikben ne

és nagy
zani szín-
szeret job-
vigjátékit?
rámai sze-
s. Egyálta-
nyon ked-
szinjátszás
égis a szín-
megállja a

helyét, teljesíti a feladatát, de a ma hangulatának a vigjáték felel meg inkább. Milyen jó egy ilyen szerep! Tudja, micsoda gyönyörűség megnevetetni a közönseget? Érezni, hogy most mulat, ki-kapcsolódik a világból, elfelejti gondját-baját. És akkor tudom: ezt én tettem!...

— Igaz-e, hogy eredetileg zongoraművésznek készült?

— Nem egészen. Kicsi fiú korom óta színész akartam lenni. Imádom a zenét, jól zongorázom, de a színészet az igazi életem. Nehéz, izgalmas pálya, de szép és tele van nagy feladattal, élménnyel. Színésznek lenni nagy és szent dolog!

— Mi a véleménye arról, hogy a közönség oly makacsul érdeklődik a színész magánélete iránt?

— Ismerem és tudom ezt. Nagyon helytelenítem. A mi magánéletünk olyan, mint minden más emberé. Tizenhat éve vagyok színész, de amikor kilépek a kiskapun, szeretek privátember lenni, szürke, adófizető polgár. (Ezt is kevesen mondják, különösen ami az adófizetésre vonatkozik.)

— Mi a kedves szórakozása?

— Ez csak lenne, de nem lehet. Nincs idő. Szeretnék sokat olvasni, sokat zongorázni, sokat utazni és nagyon, nagyon sokat játszani a kis fiammal.

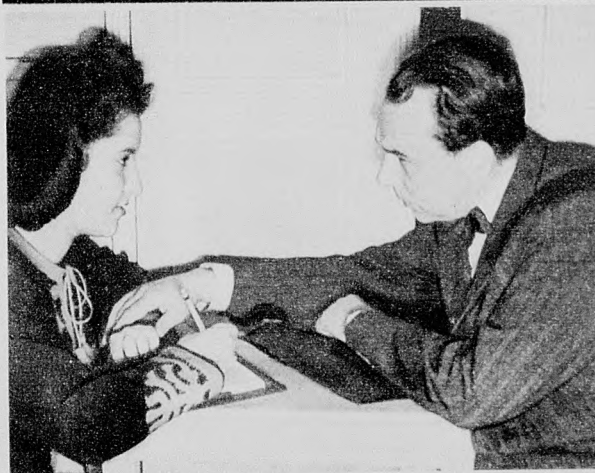
— Apropos, a kis fia!... —
vágunk közbe.

— Hát ő mindennek a teteje!
— mondja büszkén. Egészen megváltozik. Vonásai megnyűhűnek, a hangja halkabb, remegőbb lesz, a szeme is mintha kissé nedvesen csillogna. — Ő a legszebb és legtöbb számomra. Ő a könnyes boldogság, a boldog fájdalom, hús, vér, szenvedés, áldozat, öröm: az én életemnek a folytatása. Jövő hónapban lesz egyéves. — S mingyárt kapja is elő a levéltárcáját s boldogan mutatja a gyönyörű, angyali kicsi Timár Jóska képét. (Ő maga fényképezte, az első karácsonyon.) — Milyen aranyos a kicsi, ahogy sír vagy nevet, ahogy gügyög!... Hogy színész lesz-e? Nem tudom. Arra születni kell! Az benne van az emberben. Majd elvállik... A fiam... — kitérja a karját, mintha magához akarná ölelni a gyermeket. — Apának lenni... nem, azt nem lehet elmondani! — Szavak nincsenek erre, az érzések azonban ott lángolnak szürke, beszélő szemében és ebből a szempárból most könnyű olvasni.

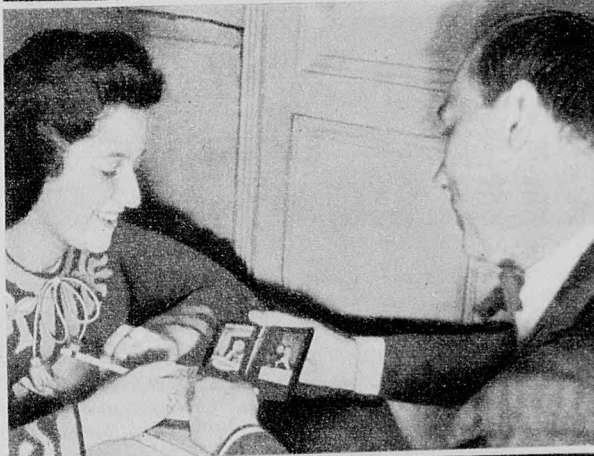
N.M.

— Nincsen olyan alakításom, amin ne találnék hibát...

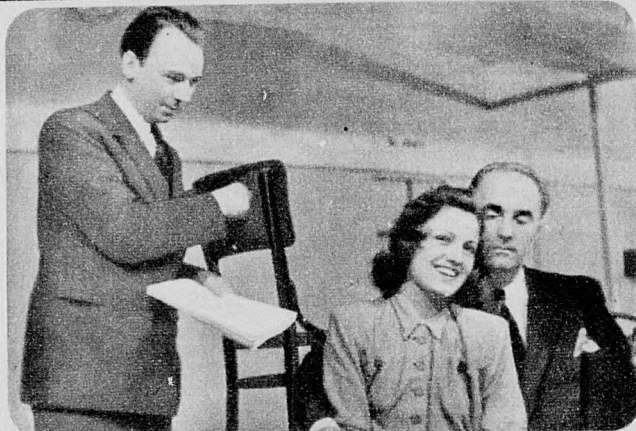
— A mi magánéletünk olyan, mint minden más emberé...

— Jövő hónapban lesz egyéves!...

A KULISSZA MÖGÖTT

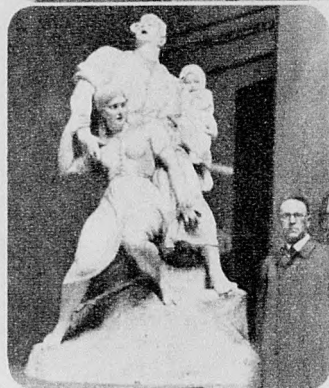
A legújabb színházi pletykák szerint, az ifjú és szelvihar temperamentumú színész, akét Muráti Lili néven kedvel a közönség, a legnagyobb titokban megesküdött volna vígjátékíró-rendező főlegényével, Vaszary Jánossal. Az esküvőt vasárnap délután tartották. A telefonok folyton szóltak az állítólagos házaspár lakásán, de minden érdeklődésre a legérelmesebb cáfolat a válasz. Annyit azonban elárultak, hogy az esküvő már a közeli napokban meglesz. Vaszary János az állítólagos esküvő napján Vaszary Pirinél ebédelte Muráti Lili nélkül.

Benfenések szerint a Nemzeti Színház fiatal Rómeójának, Szabó Sándornak felesége anyai örökök elé néz. Jóslatunk szerint a kiesike csak jüü lehet.

Swájceban most folynak a zenei élet nagy ünnepei. A luzerni Verdi-napok során Szemere László, a kiváló fiatal magyar énekes Radames szerepét énekelte a swájci kritika meleg elismerésével kísérve.

Alszeghy Lajost, a Bányatársulat kiintételett ifjú jellemszínészét levélben magához kérére Horváth Árpád, a Víg-színház rendezője. A tárgyalás eredménye remélhetőleg fővárosi szerződés lesz.

Kalotay Ottó szobrászművész megnyerte Eszterházy herceg nagy díját az „Árvíz” című szobrával

(Wellesz fele.)

Ime a bizonyosság... Timár József próbálja az Urfaustot. (Timár, Szörényi és Uray) (Bojár fele.)

Gyallay Domokos, a kiváló székely író, akinek Külön nóta című darabját nagy sikerrel játszotta a Nemzeti Színház, új darabon dolgozik. Címe: Keresztlenél. A darabot a jövő szezonban mutatja be a Nemzeti.

Turi Elemér, a kitűnő, régi fővárosi színművész és színész-író huszonegyedik rádióelőadását tartotta pénteken, „Tarka színészvilág Erdélyben” címmel. Turi Elemér kedves humorral átszólt előadásait minden alkalommal nagy figyelemmel kíséri a rádióközönség.

Vitéz Bánky Róbert társulata nem május 10-én, hanem július 1-én nyitja meg az Újpesti Színházat. Legutóbb Debrecenben játszott a kitűnő társulat, ahol Kiss Ferenc vendégfelleptével „Az ember tragédiája”-t mutatta be.

Babay Józsefnek, a kitűnő magyar írónak Kolozsvárról mutatták be „Körtánc” címmel a legújabb társadalmi színjátékát. A főszerepet Fényes Aliz, Nagy István és Kovács György játszotta. A bemutatónak igen nagy sikere volt.

A „Te csak pipálj, Ladányi!” próbáján a Városiban: Vándory Margit, Olthy Magda és Rózsahegyi Kálmán (Wellesz fele.)

Délibáb

Hámory Imre, a m. kir. Operaház művésze szombaton tartotta esküvőjét Szigelhy-Gyulai Marionnál.

A Nemzeti Színházban a hét elején kezdték meg a szezon utolsóelőtti darabjainak, Goldoni „Két úr szolgája” című komédiájának előkészítését. Goldoni a régi olasz irodalom leghíresebb alakja; évekkel ezelőtt a „Hazug” című vígjátéka volt a Nemzeti Színház műsorának egyik leg-sikeresebb darabja. A „Két úr szolgája” című komédiát Harsányi Zsolt dolgozta át magyarra, s annak főszerepeit Lehotay Árpád, Lukács Margit, Pataky Jenő, Szabó Sándor, Zádor Gyöngyi, Ónody Ákos és Tapolezai Gyula játssza. A darabot Bol Béla rendezte, a díszleteket Horváth János készítte.

A „Koloszvári dáridó” zeneszerzője, Soproni-Ehrlinger József annak a lezövegését kéri, hogy a darab tulajdonképpen zeneszerzője ő és Schack Manka csak betétszámokat komponált.

Próbálják a Vigszínházban Harsányi—Hunyady zenés vígjátékát, a „Tizedik kérés”-t. Balról jobbra: Dénes György, Ajtay Andor, Zimonyi Márta, Pártos Erzs, Balogh Klári, Rátkay Márton és Vértes Lajos

Giusepia Carmirelli olasz hegedűművésznő Miskolcon hangversenyzett: Sáfrány István, Rákos Arnold, Giusepia Carmirelli, homorogdi Lichtenstein László, Dobos László, Sala Mária és Ország József (Frisch felv.)

A Vigszínház új darabjáról csak szerdán este tartottak bemutatót és ezért arról a beszámolóinkat a jövőheti számunkban közöljük.

Tolnay Klári erdélyi kirándulásának pozitív, anyagi eredménye is volt. A kitűnő pesti színésznő több erdélyi színházhoz szerződött vendégjelenlése.

Már kétszer elhalasztották a Bárdos Artur ünneplésére kitűzött zeneakadémiai művésztel. Az előadással a Belvárosi Színház huszonöt éves fennállásáról szándékoznak megemlékezni. De hogy lehet olyan színház jubileumát ünnepegni, amelynek helyiségében már jödeje a Belvárosi

Hiradószínház műsora szórakoztat.

A szegedi egyetemi hallgatók színjátszó társasága a kolozsvári színházban is bemutatja a „Hamlet”-et. Az előadáson Szentgyörgyi professzor is megjelenik.

Meg kell emlékeznünk arról a rendkívüli nagy sikerről, amelyet a lehetséges, fiatal Geguss Kornélia táncművésznő aratott klasszikus tánckompozícióival az Urániában. A fiatal táncművésznő, aki Diennes Valéria orkesztikai iskolájának vezető tanárnője, görög táncmotívumokat elevenített fel táncában. Rendkívül érdekes volt Bartók és Kodály zenéjére írt két táncműve is.

Egerváry Bea feltűnésteltő táncszáma az egyik, összesen bemutatásra kerülő magyar filmben

Tizenhárom éves cigánygyerek a Reményi-díj nyertese

Az elmúlt napokban tartotta a Zeneakadémia igazgatósága a végzős növendékek Reményi-díjért folyó versenyét. A győztes Banyák Kálmán tizenhárom éves cigánygyerek lett. Verseny után felkerestük a pirosarcú kis virtuózt, aki a Délibáb munkatársának ezeket mondotta:

— *Hatan vagyunk testvérek, de a többiek nem értenek a zenéhez. A szüleim cigányok, Sziget-szentmiklóson laknak.*

— *Hány éve játszol?*

— *Kilenc esztendeje. Még nem voltam egészen négyeslendős, mikor elkezdtem. Gábrriel tanár úr fedezett fel és hatéves korom óta 5 tanít, teljesen ingyen. Az Akadémiára négy év óta járok. Még két évem van hátra.*

A Zeneakadémia terme lassan kiürül a hegedűverseny után. Komoly esend érzekedik ránk, ahogy ezzel a kérdéssel fordulunk hozzá:

— *Mik a terveid?*

— *Mintha fellobbanna valami a szemében.*

— *Nagy művész akarok lenni. És a tanár úrnak szeretnék meghálálni.*

Ebben a pillanatban vesszük észre Gábrriel professzor urat. Megszólítjuk:

— *Beszéljen valamit a kis Banyák Kálmánról.*

— *Hatéves volt, mikor rátaláltam. A kottát sem ismerte. Olyan technikai dolgokat produkált, amik azonnal megragadtak.*

— *Ettől kezdve tanítottam.*

Dohnányi Ernő átadja a díjat Banyák Kálmánnak

(Bojár felv.)

— *Kilenc esztendeje és mai játéka a lehető legkomolyabb reményekre jogosít. Mindössze két évem van hátra a művészképzésben s azután úgy bocsátom úlnak, mint a jövő évek egyik legnagyobb hegedűsét.*

— *Mik a megállapításai a gyerekekkel kapcsolatban?*

— *Kálmán fejlődése és mai játéka a lehető legkomolyabb reményekre jogosít. Mindössze két évem van hátra a művészképzésben s azután úgy bocsátom úlnak, mint a jövő évek egyik legnagyobb hegedűsét.*

— *Egyszerre a gyerekekhez fordul.*

— *Jó a cipő? — kérdezi.*

Akkor tudjuk meg, hogy a győztesnek délelőtt még nem volt cipője. A tanár adott számára az utolsó percben harminc pengőt lábbelire, hogy le ne maradjon a versenyről.

Vajjon hány ilyen tehetséges kis cigánygyereket lehetne találni. Bizonyára sokat. De a Gábrriel professzor urakból sajnos kevés van.

T. T. A.

GYERMEKNAP

Kállay Rudolfné, Bárdoesy Lászlóné, Uillein-Reviczky Antalné, Nickl Alfrédné és Baross Gáborné az Apponyi téri urnánál

Bartha Károlyné, Sónyi Hugóné és Kárpáthy Kamillóné

A „művész”-urnánál: Párdány Oszkár, Kias Ferencné, P. Márkus Emília, Nijinsky Tessa (Wellesz felv.)

MODERN SZIMFONIA

Főszereplő a három szép Lane-nővér
A Warner érdekes, megható, művészi zenés filmje
Bemutatta a Décsi filmszínház

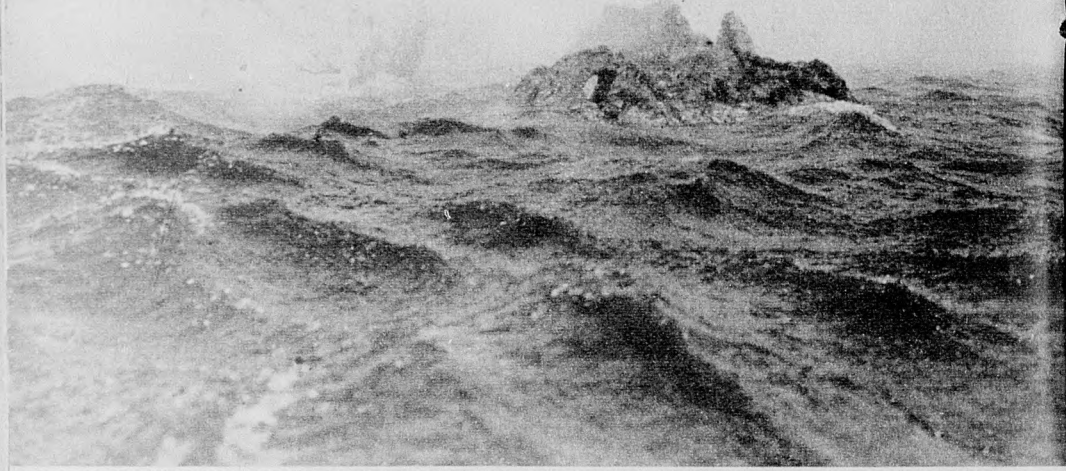
AP

ászlóné,
Alfrédné
nyí téri

é és Kár-

y Oszkár,
Nijinsky
(elész felv.)

A Robinson CSALÁD

Az RKO-gyár gyönyörű új filmjét mutatják be a Rádusban „Robinson-család” címen. A film nem a Defoe-regény filmváltozata, hanem egy modern svájci csa-

lád robinsoni, izgalmas története. A főszerepeket Thomas Mitchel, Edna Bert és Freddie Bartholomew játssza. A film a sajtóbe-mutatón nagy sikert aratott

énete.
tchel,
omew
jtóbe-
sikert
ratott

Hidvéghy Valéria

Páger Antal

**Az
„András”
nagy hármasa**
A nagy sikerre való tekintet-
tel a Royal Apollo mellett
a budai Atrium is mű-
sorára tűzte az
„András”-t

Bordy Bella

KÉSZÜLŐ MAGYAR FILMEK

„Bűnös vagyok“

A Hunniában most készül a „Bűnös vagyok” című film Pünkösti Andor forgatókönyve nyomán. Hamza D. Ákos rendezésében. A filmtörténet középpontjában egy bűnügyi rejtély áll. A férfi főszereplőt gyilkossággal gyanúsítják, a vádlott azonban azzal védekezik, hogy azon a tragikus napon öngyilkosság történt s a nő, akivel esónakáznai ment a Dunára, önszántából ugrott a vízbe. Rendkívül erős bűnügyi feszültsége és érdekessége mellett a film mégis inkább társadalmi dráma. A szereplők listáján a már ismert színészek között új név hűződik meg szerényen: Kós Zsófi, aki Mezey Mária mellett a második női főszerepet játsza. Az új színésznő Kós Károlynak, a kitűnő erdélyi írónak a leánya s eddig mindössze egyszer, a kalotaszegiek vendéjátéka alkalmával szerepelt Budapesten. A színtársulat Erdélyben tanulta, két évig volt a kolozsvári színház tagja. A magas, karesú, 19 éves leány filmszereplését érdeklődéssel várják. Az első forgatási napon az ő jeleneteivel kezdték meg a film felvételeit. Mezey Mária súlyos drámai szerepet játszik, amely azonban az éneklésre is módot nyújt. Pényves Szaboles nagy sláger-

nek ígérkező új szerzeményét éneklé a filmben és igen valószínű, hogy ez a sanzon a film bemutatása után ország-szerzte népszerű lesz. Az újdonságot a Magyar Irók Filmje készíti.

„Leányvásár“

A Magyar Filmiroda műtermében most kezdték forgatni Jacobi Viktor „Leányvásár” című világhírű ope-

Egressy Attila, a „Bűnös vagyok” egyik tehetséges fiatal szereplője (Fotóház felvétel)

rettjének filmváltozatát. Miután Babay József, a forgatókönyv írója, a történetet magyar környezetbe helyezte át, a külső felvételeket Erdélyben készítették. A belső

felvételek első forgatási napján Sárdy János és Szelezky Zita kerültek a felvételgép elé s együtt énekeltek a „Ha lennék egy lánykának édes, szerelmes babája” kezdetű keringő ismert dallamát. Podmaniczky Félix, a film rendezője, hatalmas báltermet építtetett a műteremben s a táncoló párok számára egyforma estélyi ruhákat készíttetett.

„Szüts Mara házassága“

Emlékezős sikere volt a magyar filmgyártásnak a „Tóparti látomás”, melynek forgatókönyvét Zsigray Juliánna írta. Az írónőnek most a második filmje készül a Hunniában. A „Szüts Mara házassága” című regényének filmváltozatát forgatják Szörényi Éva és Simor Erzsí főszereplésével, akik a két szerelmes Szüts-leány, Mara és Kornélia regényes alakját személyesítik meg. Ahogy a felvételgép előtt együtt állnak, majdnem egyforma ruhában, feltűnően hasonlítanak egymáshoz és ennek a hasonlóságnak lesz azután majdnem tragikus a következménye a mese további folyamán. Kalmár László, a film rendezője, először Simor Erzsí és Szörényi Éva párleneteit forgatja, a többiekre, Páger Arlára, Perényi Lászlóra és a két Péthesre csak később került a sor.

ORBÓK ATTILA ÚJ VIGJÁTÉKA

Orbók Attila, az ismertevű kitűnő író és filmszerző háromfelvonásos vigjátékot írt „Hétágú korona” címmel. Az új magyar vigjáték még ebben az évben színrekerül az egyik fővárosi színpadon, de ugyanakkor már megkezdik a darab filmváltozatának a forgatását is.

Simor Erzsí és Szörényi Éva a „Szüts Mara házassága” című Duna-filmben

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

MÁJUS 11-től 17-ig

VASÁRNAP

május 11

BUDAPEST I.

- 8.00: Ébresztő. Szózat. Hang-
lemezek.
8.45: Hírek.
9—9.55: Üzenetek a Nemzet-
közi Vásárból.
10—10.55: Református isten-
tisztélet a Kálvín téri templom-
ból. Pédikál Agoston Sándor
püspök.
11—12.15: Egyházi ének és
szentbeszéd a Szent Domonkos
rendi plébániatemplomból. A
szentbeszédet mise előtt P.
Batalik Bertalan O. Pr. tar-
tományfőnök mondja.
12.20: Időjelzés, vizállandá-
lás.
12.30: Üzenetek a Nemzetközi
Vásárból.
1.30—1.45: Anna királyi her-
cegnő légtalmai előadása.
1.45: Hírek.
2.00: Hanglemezek.
3.00: „A tojástermelés fokozá-
sa.” Viléz Ottó Ernő előadása;
„A hölgylárvabetegség lekü-
dése.” Haskó Sándor dr. egye-
temi magántanár előadása. A
földművelésügyi minisztérium
rádióelőadásorozata.
3.45: Üzenetek a Nemzetközi
Vásárból.
4.30: „A selyem.” Moravék
Endre dr. előadása.
5.00: Hírek magyar, szlovák
és ruszin nyelven.
5.20: Honvédműsor. Közveti-
tés a Nemzetközi Vásár studio-
jából.
6.00: A Székesfővárosi Zenekar.
Vezényel Hajter Lajos.
7.00: Hírek magyar, német és
román nyelven.
7.20: Hangképek a Ferenc-
város—Szolnok nemzeti baj-
nokí labdarúgó mérkőzésről.
Közvetítés Szolnokról. Beszél
Legényei József dr.
7.45: „A tizedik kérő.” Közveti-
tés a Vigszínházból. Zenés
játék három felvonásban és
6 képben. Írták Harsányi Zolt
és Hunyady Sándor. Zenéjét
Chopin, Csajkovszkij, Egressy,
Lanner, Lavotta, Liszt, Schu-
bert és Wagner műveiből ösz-
szeállította és vezényli Bródy
Tamás. Rendező Horváth Árpád.
Az elő- és utójáték szerep-
elői: Menyasszony — Tolnay
Klári; Völegény — v. Benkő
Gyula; Anya — Ladomerszky
Margit; Apa — Ajtay Andor;
Nagyanya — Vágóné Margit;
Nagyapa — Kómvics Sándor. A
darab szereplői: Bockmeyer
— Ajtay Andor; Bockmeyer-
né — Ladomerszky Margit;
Kriszta, a lányuk — Tolnay

Klári; Császár — Vértess
Lajos; Császárné, az anyja —
Gyöngyössy Erzsé; Gyurka,
a fia — Szilasy László; Ételke,
a lánya — Zimonyi Márta;
Tóth Lóránt — Dénes György;
Janka — Pártos Erzsé; Hopp
Alajos — Bátkai Márton;
Flórián — Bihary József;
Magda — Balogh Klári; Ker-
tész — Dózsa István; Csend-
őr — Tary Mihály; Konyha-
lány — Medek Éva; Szakács-
nő — Bálint Rózi; Parádés-
kocsis — Acsay Rezső; Kukta
— Szokolay Elemér; Szoba-
lány — Hámory Ételka;
Kisinas — Rácz Árpád.
Az I. felvonás után kb.

- 8.55: Sport- és löversenyred-
mények.
9.40: Hírek.
10.10: „A tizedik kérő” c. zenés
játék folytatása.
Majd: Táncelemezek.
11.00: Hírek német, olasz, angol
és francia nyelven.
11.25: Sárközi Gyula cigány-
zenekara muzsikál. Orbán Sán-
dor énekel. Dalok: Dankó
Pista: Egy csillag sem rag-
yog; Pete Lajos: Nem való
bokrétá; népdalok: Kočsmá-
rosné, szép kedvesem; Ezt a
kereket erdőt járom én; Erőss
Béla: Elmegyek az életemből
(Selymessy verse); Kókay;
Vonat, vonat; Hej, de régen
volt, népdal; László: Útött-
kopott öreg esárda (Zsabka
verse); Csizmadia—Rakk;
Peng a kasza; Tarka pa-
szuly, népdal.
12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

- 11—12.00: Hangképek a magyar
tábori vadászok emlékművének
leleplezéséről. Közvetítés a Vá-
rosmajorból.
12.05—12.35: Ruszin levente-
rádiófelőra. 1. Magyar induló;
2. „Rákóczi két népe.” Fel-
olvassa Nizkács László; 3.
Ruszin népdalok hanglemmez-
ről; 4. Pavlovics Sándor: „Gon-
dolat a Makovieai vár felett”.
Vers. Előadja Balezky Emil;
5. Magyar induló.
12.35—1.35: A Melles Béla
zenekar. Vezényel Vinez Ottó.
1. Verdi: Nabukodonozor, nyi-
tány; 2. Donizetti: Lammer-
moori Lucia, ábránd; 3. Ne-
vin: Narcissus; 4. Lehár:
Éva-keringő; 5. Pierné: Kis
ólmakatonák; 6. Szabados
Béla: Rika, egyveleg.
Székely—Bertha: Magyar
rapszódia.
2—3.00: Farkas Béla muzsi-
kál a Nemzetközi Vásár studio-
jából.
3.05—3.40: A Debreceni Kol-
leghy Kántusa. Vezényel Szi-
gethy Gyula.

- 4—6.00: Magyaróta-délután.
Közvetítés a Magyar Művelő-
dés Házából. Rendezi T.
Uray Margit. Kísér Sára
Elemér cigányzenekara. Be-
vezetőt mond a magyar dal-
ról nagyenyedi Borsos Miklós.
7.00: A Marnitz tangóharmonika-
zenekar.
7.30: „A kerékpár története.”
Uray Dezső előadása.
8.00: Hírek.
8.10: „Négyszáz év olasz meló-
ddái.” Veress Endre énekel
zongorakísérettel.
8.40: „Pauler Gyula emléke-
zete.” Bóka László dr. elő-
adása.
9.00: Böszörményi Nagy Béla
és Falaky Márta kéténgorús
műsora. 1. Clementi: B-dur
szonáta; 2. Debussy: Fehér
és fekete; 3. Weiner Leo:
Tündértánc a „Csongor és
Tünde”-ből.
9.35—10.10: Azenos Budapest
I. műsorával.

KASSA

- 8.00—9.00: Budapest I. műsora.
(8.45-kor hírek).
9.00: Egyházi ének és szentbeszéd
a kassai Szent Erzsébet-egke-
gyházból. Énekel a székeseg-
ház zenekara, vezényel Hemerká
Ulrik.
10.00—11.00: Református istenisz-
telet.
11.00: Hanglemezek.
11.15: Hírek, heti beszámoló, mű-
sorismertetés.
11.35: „A gyermek a magyar
költészetben.” Költemények és
hanglemezek, a verseket Csa-
nád Vilmos adja elő.
12.05—12.35: Levente-felőra (Bu-
dapest II.-ről.)
Kb. 12.35—3.45: Budapest I. mű-
sora.
3.45: „Édesanyánk napján.” Köl-
temények, dalok és kis jelenet-
ek. Közvetítés a kassai tüzér-
uccai napközi gyermekotthon-
ból. Beszél Kenéz Lilla.
4.15: Szlovák hallgatónak:
„Anyák napján.” Költemények,
dalok és hanglemez. Összeállí-
totta és az összekötő szöveget
írta Paulin János. Közremű-
ködnek a kassai m. kir. szlovák
tanítási nyelvű polgári iskola
növényedéi.
4.35: Táncelemezek.
5.00—éjjel 12.15: Budapest I. mű-
sora.

RÖVIDHULLÁMU ADÁS EGÉSZ HÉTEN:

A HAT4 hívőjeles adóállomá-
son, 9.125 kilocikluson, 32.68
méteren. Középeurópai időszá-
mítás szerint: 1 órától 2.20-ig
és 2.30-tól 4 óráig.

Délibáb

HÉTFŐ

május 12

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00: Hírek.
10.20: Nyáry Andor írásából.
10.45: „Egy és más a virágról.” Rexa Dezső előadása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz.
12.10: Lakatos Misi és Lakatos Tóni cigányzenekara muzsikál a Nemzetközi Vásár stúdiójából. Közben:
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Ártályamhírek, pialé és ételkészítések.
3.30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
4.15: „A madárszervezet.” Irta Bánki Sándor.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszín nyelven.
5.15: Falvai Mihály énekel zongorakísérettel. 1. Bánáti-Buchner Antal: Az anyai szív (Szent-Tapolczay István verse); 2. Hlatky Endre: Az én falumban (Molnár verse); 3. Lavotta: Mezei bokréta; 4. Kaesöh: Jancsi belépője a „János vitéz”-ből; 5. Lehár: Dal a „Hercegisasszony” c. operettből; 6. Dienzl Oszkár: Lillomszál; 7. Ifj. Szabó Béla: Muzsikáló ára.
5.40: „A babából gyermek lesz.” (Beszélgetés az orvos és az anya között.) Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye.
6.10: A rendőrség tívózenekara. Vezényel Szöllösi Ferenc. 1. Andor Károly: Honvéd bevonulási induló; 2. Maillart: A remete esengtyúje, nyitány; 3. Gounod: Faust, ábránd; 4. Farkas Imre: Részletek a „Nőtáskapitány” c. operettből. (Összeállította Szöllösi Ferenc); 5. Sándor Jenő: Kislány, mire vár? keringő; 6. Putz Jenő: Skagerrak, induló.
6.45: „Bulgária szövetségi vezetői Magyarországon.” Schandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos előadása.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Horváth Jenő Jazz-zongoraszámai.

7.40: „Az ismeretlen Csokonai.” Bevezeti Illés Endre. A verseket elmondja Lehotay Árpád.

8.10: Reger-hangverseny. Hallának 25. évfordulóján. Az operaházi zenekart Rajter Lajos vezényli. 1. Hazafias nyitány; 2. Változatok és fuga Mozart egy témájára; 3. Benedictus: Toccata és fuga (d-moll, orgonán előadja Laehkovich János. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyteremből); 4. Négy zenekari költemény Böcklin festményére.

9.40: Hírek.

10.10: Sára Elemér cigányzenekara muzsikál, Varga Imre énekel. Dalok; Sándor Jenő: Azt mondják, hogy tavasz nyílik; Pápai Molnár: Születtem a Kiskunságon; Dóczy József: Nem fúj a szél; Vett a rózsám, népdal; Lehár: Meszse a nagyerdő és Volt nincs a fene bánja; Régi nóta, híres nóta, népdal; Huber Gyula: Csendesen, csak csendesen; Sej, haj én katona vagyok; Tarsasi Vilmos: Vásárhelyi híres promenádon.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.

11.30: Hanglemezek. 1. Kreuder: Ahová mégy, slow (Greta Keller); 2. Delettre—Emer: Mondd, hogy szeretsz, sanzon (Lucienne Boyer); 3. Olias: Száz hajó (Mimi Thoma); 4. Boulanger: Minden szerelemről mesél (Assia de Busny); 5. Cherubini: Foxtrott tempóban (Lotte Menas); 6. Neumann—Márkus: A szerelem

Illés Endre

7.40

dala (Nagykovácsi Ilona); 7. Eröss Béla: Nem szabad soha visszaneézni (Agyagfalvi Hegyi István verse, Pócz Vali); 8. Sipos—Farkas—Rálgár: De könnyű elköszönnünk (Kelly Anny); 9. Zerinyáry: Minden új szerelem (Éhn Marietta).

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

1.30—2.30: A rádió szalóonzenekara. 1. Sándor Jenő: Indul a regiment, induló; 2. Pécsi József: Puszta látomás, előjáték; 3. Sztára Sándor: Két erdélyi tánc; 4. Waldteufel: Ószi dallamok, keringő; 5. Lóhr: Táncoló lovacska; 6. Gade: Féltékenység, tangó; 7. Losonczy Dezső: Kis nyitány.

5.30—6.00: A Rendőrszenekar játszik.

6.30: Német nyelvoktatás. Szentgyörgyi Ede dr. előadása.

7.00: Gombás Ferenc gondolkázik. 1. Strauss Richard: Álmódosás; 2. Schubert: a) Moment musical; b) Bölcsődal; 3. Popper: Fonódal; 4. Blas de Laserna: Tonadilla; 5. Brahms: Keringő.

7.25: „Bolgár-magyar kulturális kapcsolatok a honfoglalásig.” Mérey Gyula előadása.

7.45: Ketelbey: Ünnepi kedvben, szvit. (Palladium zenekar, vez. Greenwood.) Hanglemez.

8.00: Hírek.

8.10: Sára Elemér cigányzenekara muzsikál.

9—9.25: „A tudomány műhelyéből.” Felolvasás.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „A fagyoszenetek a néphagyományban.” Khin Antal előadása.

11.20: Hanglemezek. Magyar nóták.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—3.30: Budapest I. műsora.

3.30: Hanglemezek. I. rész: Csajkovszkij: D-dur hegedűverseny (hegedű: Kuhlenskampf, Kiséri a Berliini Filharmonikusok Zenekara). II. rész: Szórakoztató zene.

4.15—7.20: Budapest I. műsora.

7.20: „Új kultúra, új élet.” Murharay Elemér előadása.

7.45: Dobnányi: Változatok egy gyermekdalra. Kétzongorán előadja Mörvén-Szakmáry Magda és M. Hemerka Mária.

8.10—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

EGY KIS RÁDIÓSTATISZTIKA. A magyar rádiónak 1929-ben 266.567 előfizetője volt. Tizenkét esztendővel később, 1941 január végén érték el a 600.000 előfizetőt. Ez a szám azóta is erősen növekedett és most a Délvidék visszatérésével

ismét növekedni fog. A legtöbb rádió-előfizető az Egyesült Államokban van, számszerint 26.411.000. A legkevesebb rádióelőfizetővel Európában Görögország rendelkezett, ahol 17.964 rádiótulajdonost tartottak számon.

K E D D

május 13

BUDAPEST I.

- 8.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.00: Hírek.
 10.20: „Madarak és fák napja.” Irta Péja Győző dr.
 10.45: „Divattudósítás.”
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himnusz.
 12.10: A 15. honvédtalálkozó zenekara. Vezényel Seregi Artúr. 1. Lehár: Horthy Miklós induló; 2. Adam: Ha én király volnék, nyitány; 3. Seregi Artúr: Napsugár, keringő; 4. Pécsi József: Sirva vígadó, magyar népdalgyűjtemény; 5. Komzák Károly: Vig embereknek, egyveleg; 7. Scharoch: Dormus, induló. Közben.
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Hinczy László tánczenekara.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Arfolyanhírek, plael és elemiszerárak.
 3.20: César Franck: Preludium choral és fuga. Zongorán előadja Neogrady Keleti Magda.
 3.40: „Mit főzzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
 3.55: Somlyó-Tauber Mária énekel zongorakísérettel. 1. Mozart: Così fan tutte, ária az I. felvonásból; 2. Grieg: Rózsakertben (Segesdy László ford.); 3. Kodály: Árva madár.
 4.10: Gyermekdelutón. „A varázsló két zsákja.” Rozványi Györgyné hangjátéka dalokkal és zenével. Vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és orosz nyelven.
 5.15: „Mindnyájunk gondjai.” A közellátási szolgálat közleménye.
 5.35: Magyar nóták hanglemezeiről. 1. Móczár Gyula: Hazudik a muzsikászó (Kalmár Pál); 2. a) Buday: Volt egyszer egy régi tavasz; b) Szentirmay: Kiskendő, nagykendő (László

Imre); 3. Sándor Jenő: Miért bíttam a szavának (Keller verse); 4. Jó ital a kadarka (Kalmár Pál); 5. Babits László: Engem aztán senki se sajnáljon; b) Babits—Kalmár: Piros pipacs, szarkaláb (Ráday László); 5. Rudolff Rezső: Fekete szemedből (Juhász Árpád verse, László Imre); 6. Oláh Kálmán: Csak tebenned bíztam (Korányi M. verse, Orbán Sándor); 7. Szaucsek István: Megérett a repace (Szigeti József verse, Cselényi József); 8. Révfy Lajos: Holló lovam lábnyomát (László Imre); 9. a) Veres Károly: Nő-láskedvű volt az apám (Fejese verse); b) Dajka: Igyál pajtás (Ludvig verse, Cselényi József); 10. Hevesi: Tatai csárdás; Hajlik a rózsafa, hajlik a lány (Kovács verse, Kalmár Pál).

6.10: „Jó magyar beszéd.” Közvetítés a Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészeti karán lefolyt „Jó magyar ejtés” versenyről. A közvetítést vezeti Legényei József dr. Hangfelvételt.

6.30: Gasperek Tibor hegedű zongorakísérettel. A szlovák-magyar művészesere keretében. 1. Mikulás—Schneider—Trnavsky: g-moll szonáta; 2. Alexander Moyzes: Hegedűzongora szvit, 35. mű.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Kelly Ann dalokat énekel zongorakísérettel. 1. Sipos István—Vécsy: Jöjj hát; 2. Lehár: Giuditla, dal; 3. Kramer: Un giorno ti dirò; 3. Polgár Tibor: Egy tál lenese c. filmből — a) Gyűlölm; b) A szívemben titokban.

7.40: „Egy férfi az avart járja.” Laczko Géza elbeszélése.

Boross István

(L'ART)

8.00

8.00: Barta Erzsébet és Boross István magyar nótákat énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara.

8.40: „A visszatért Tisza.” Irta Volly István. Közreműködik Bodnár Jenő és a Volly-énekegyüttes.

9.40: Hírek.

10.10: Weidinger Ede szalonzene-kara játszik.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. Utána kb. 11.25: Táncelemezek.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

5.15: Ruszín hallgatóknak. 1. „Beszélgetés a cserkész-tábor-tűz mellett.” Irta Kaklyucsina Irén. Felolvasás. 2. Hanglemezek.

5.40: Francia nyelvoktatás. Garzó Miklós dr. előadása.

6.10: Ládov: Nyolc orosz népdal (filadelfiai zenekar, vezényel Stokowski). Hanglemez.

6.30: Mezőgazdasági félóra.

7.00: A rádió szalonzene-kara. 1. Ádám: A nürnbergi baba, nyitány; 2. Golwyn: Román; 3. Gyöngy Pál: Táncegyveleg; 4. Lehár: Arany ezüst, keringő; 5. Robin—Rainger: a) Indulófox; b) Slowfox; 6. Vincze Ottó: Felhőkarcoló, rumba.

8.00: Hírek.

8.10: Űgetőversenyeredmények.

8.20: Budapesti Kamarazenei Társaság. Tagjai Gémes Irén (hárfa), Országh Tiivadar (hegedű), Jeney Zoltán (fuvola), Nováki László (mélyhegedű), Frank Lajos (gordonka). 1. Malipiero: Hárfafőtös; 2. Beethoven: Fuvolaszerenád. 9—9.30: „Háromszáz év harca Babel ellen.” Szathmáry Sándor előadása.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „Háziasszonyok tanácsadója: A vitaminok jelentősége a fertőzőbetegségeknel.” Dr Urr Ida előadása.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—5.35: Budapest I. műsora.

5.35: „Daloló és nótázó szerelem.” Hanglemezek. Összeállította Egervári Sándor dr. Az összekötő szöveget Menyhért Sándor írta.

6.30—7.00: Mezőgazdasági előadás Budapest II-ről.

7.00—éjfel 12.15: Budapest I. műsora.

HIVATÁSOS újságíró dalol tüzes, magyar nótákat kedden este a rádió mikrofonja előtt. Boross Istvánt eddig csak riportjaiból, cikkeiből ismerte a Sajtókamara és annak a lapnak a közönsége, ahol dolgozik. Most aztán cigánymuzsika

kíséretében mint magyar nótáénekes bizonyítja be mindenfelé, hogy a jó hívatásos újságíró minden poszton megállja a helyét. Boross István nótázását kedd este 8 órakor közvetíti Budapest I hullámhosszán a rádió.

SZERDA

május 14

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek. 1. Hadfy Hermann: Délvidék, induló (Ludovika Akadémia ének-kara és a Rendőség zenekara, vez. Szöllösi Ferenc); 2. Dacre: Daisy-kerिंगő (bécsi Bohém-zenekar); 3. Zamecsnik: Régi-ségholtban, intermezzo (Zamecsnik-zenekara); 4. a) Sárga a esikő; b) Károg a holló; c) Részeg vagyok rózsám; d) Sej, haj ne fekdj a széna-boglyva füvébe, csárdások (Oláh Kálmán cigányzenekara); 5. Ailbott: Zöld mező, induló (Wöitschach fúvószenekara, énekegyüttes); 6. Sándor Jenő: Egyetlen egy hold-dog perere (Kálmár Pál); 7. Grothe: Manola, filmdal (Eggerth Márta); 8. Kletsch: Tip-top, foxintermezzo (Adalbert Lutter zenekara, harmonikaszólvól); 9. Clouff—Kop-polcechia: Rosamaria, olasz dal (Carlo Buti); 10. Kiss-Angyal Ernő: Ott, ahol zűg az a négy folyó (Szakáts Zoltán verse, Weygand Tibor); 11. Várhalmi János: Nagyvárad hadaprodok, induló (Mária Terézia 1. honvédegyaloz-ezred zenekara, vez. Pongrácz Géza); 12. Murgács Kálmán: Csunya lány (Domokos Géza verse); b) Csárdás (Cselényi József); 13. Carliolato: Csintalanság, polka változatokkal (Carliolato xilofónzenekara); 14. Bixio: Signorinella Alpi-na, kerिंगő (ének: Mario Latilla); 15. Fígedy Sándor: Shvov-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zenekara, vez. a szerző).
10.00: Hírek.
10.20: „Vaehot Sándor.” Szent-györgyi Elvira előadása.
10.45: „A világ két leggazda-gabb embere.”
11.10: Nemzetközi vízjelzőszol-gálat.
12.00: Harangszó. Himnusz.
12.10: Hanglemek. 1. Verdi: Aida, előjáték (berlini fil-harmonikusok, vez. Hans Schmidt-Isserstádt); 2. Musz-szorgskij: Borisz Godunov — Borisz halála (Saljapin); 3. Gounod: Mireille, kettős a II. felvonásból (Ferdály és Ram-baud); 4. Wagner: Trisztán és Izolda — Izolda szerelmi halála (Larsen Todsén); 5. Chabrier: Bourrée fantasque

(zongora: Jean Doyen); 6. Bizet: Gyöngyhalászok, ária az I. felvonásból (Luigi Fort); 7. Sarasate: Andalúzai románc (hegedű: Erica Morini); 8. Saint-Saens: Sámson és Delila, ária a II. felvonás-ból (Gladys Swarthout); 9. Puccini: Tosca, kettős (B. Scacciati és A. Granda); 10. Albeniz—Argos: Triana, szim-fónikus tánc (New Light szimfónikus zenekar, vez. Goossens). Közben:

12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Vidák József cigányzene-kara.

2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Ártolyanhírek, piact és élelmiszerárak.

3.20: Szórakoztató zene. Hang-felvétel. Előadja a Koncert Fúvószenekar. Vezényel Keil Ernő. 1. Bizet: Az arlesli leány, szvit; 2. Csajkovszkij: Olasz capriccio; 3. Sztrojano-vits Jenő: Csárdás, balett-egyveleg; 4. Kodály: Háry János, közzene (hangszerelte Keil Ernő); 5. Lehár: Losonci induló.

4.15: „Magyar népi gyermek-játékok.” Lajos Árpád elő-adása.

4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszln nyelven.

5.15: A rádió szalózenekara. Vezényel Bertha István. Köz-reműködnek a Ságody-fivérek (xilofón). 1. Szirmay Albert: Táncoz huszárok, nyitány; 2. Billi—Golwyn: Egyensúly művészek, foxintermezzo (Sá-gody); 3. Paksy József: Szer-elmi kerिंगő; 4. Ganglberger: Hangverseny-idill(Ságody-fivé-rek); 5. de Fries Károly: Tangó; 6. Con. Lamprecht: Jókedvűen, fox (Ságodyék); 7. Lehár: Lassú kerिंगő; 8. Elliott Smith: A mokus

Ságody Lőrinc

5.15

(Ságodyék); 9. Englemann: Táncoló billentyűk (zongora: Kemény Ákos); 10. Friml—Stottthart: Rosemari, egyveleg.
6.15: „A visszavett esikő.” Szalay László elbeszélése.

6.45: Kiss Lajos zenekara ke-ri-ngőket és dalokat játszik.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Kiss Lajos elgányzenekara.

7.45: Küllügyi negyedóra..

8.00: Az Operaház műsorából.

9.40: Hírek.
10.10: Buttola Ede tánczene-kara.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Hanglemek. 1. Suppé: Könnyű lovasság, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Klei-ber); 2. Lecocq: Száz szűz, kerिंगő (Marcell Denya); 3. Camaiti—Curci: Velencei éj-szaka (Gigli); 4. Kruder: Aludj, angyalom, alattódal (Greta Keller); 5. Strauss Já-nos: Ezeregyéj, közzene (ber-lini filharmonikusok, vez. Franz Reuss); 6. Egyveleg Lehár műveiből (Rautawaara és Peter Anders).

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

6.40: „Séta a Fővárosi Könyv-tárban.” Szőke Sándor elő-adása.

7.00: Herz Lili zongorázik. Chopin-művek. 1. Varia-tiones brillantes; 2. cisz-moll és f-moll mazurka; 3. F-dur kerिंगő; 4. Barcarola; 5. a) F-dur etűd, 10. mű; b) a-moll etűd, 25. mű.

7.35: Olasz nyelvoktatás. Gal-lerani Bonaventura előadása.

8.00: Hírek.

8.10: Táncelemek.

9—9.30: „Régi francia kasté-lyok.” Hegedűs Nóra elő-adása.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „A mesterséges takar-mány.” Tarsovits Lajos elő-adása.

11.25: Hanglemek. Bészletek Wagner operáiból.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—12.10: Budapest I. műsora.

12.10—1.20: A 21-ik honvédegyaloz-ezred zenekarának műsora, ve-zényel Hadányi Antal. 1.

12.40: Hírek Budapest I.-ről.

1.20—3.20: Budapest I. műsora.

3.20: „Madarak és fák ünnepén.” Dalok, költemények és hang-lemek. Közreműködnek a hunyadiúcai állami elemi is-kola növendékei.

Kb. 3.50—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

TEHETSEGES író Fertsek Ferenc, aki-nek két úde ifjúsági elbeszélését közve-títette multheti műsorában a rádió. Az ifjúsági irodalom nehéz műfaj. Fertsek Ferenc, aki eddigi írásaival már több-

ször bebizonyította, hogy melegszívű író, aki járatos a gyermeki világ-ban is, most ismét sok elismerést szer-zett magának két felolvasott elbeszélé-sével.

CSÜTÖRTÖK

május 15

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemek.
 10.00: Hírek.
 10.20: Szemere György elbeszélése.
 10.45: „Régi pesti alakok: A kintornás; A meszelő aszszonyok.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himnusz.
 12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Kiss Angyal Ernő: Magyar hangulatkép; 2. Waldteufel: Espana, keringő; 3. Huszka: Gül Baba, egyveleg; 4. Strauss János: Cigánybáró, egyveleg; 5. Lehár: Hercegisasszony, keringő; 6. Ujvári József: Jönnek a vitézek, induló. Közben:
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Szórakoztató zene. Hangfelvétel. Előadja a rádió szalózenekara, vezényel Bertha István.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Arfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
 3.20: Balázs Lőránt énekel zongorakísérettel. 1. Helmund: Varazsdal; 2. Chopin: Bánat (Balázs Lőránt fordítása); 3. Lisztnay Szabó Gábor: Tavasz szél (Tamás Sári verse); 4. Farkas Ödön: Szent Margit legendája (Ady verse); 5. Polgár Tibor: Lesz más lakodalom (Ady verse); 6. Kurucz János: Meg akarlak tartani (Ady verse).
 3.45: Ifj. Banda Ede gondolkázik zongorakísérettel. 1. Klengel: Largo; 2. Bach J. S.: 1. és 2. bourrée; 3. Popper: g-moll mazurka; 4. Ravel: Habanera; 5. Torroba-Cassado: Fandagillo; 6. Bartók: Lassú az I. rapszódiaiból; 7. Davidov: A szökőkútnál.
 4.15: Ruszin hallgatónak. 1. „Jellemképek Kárpátaljáról.” Sztripszky Híador dr előadása; 2. Hanglemek.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Mursi Elek cigányzenekara.
 6.10: Időszerű méhészeti tanácsadó. Valló Árpád m. kir. gazdasági tanácsos, méhészeti főfelügyelő előadása.

- 6.40: Olasz operett- és filmadalok. Közreműködik az olasz rádió zene- és énekkara. Vezényel Petralia. Hangfelvétel. 1. Pietri: Doretta, előjáték és részlet; 2. Lambardo: Maddama di Teba, keringő; 3. Ranzato: Paese di campanelli, hold-dal és jávai dal; 4. Petralia: Ime a rádió, filmábránd. A torinói EIAR ének- és zenekara szolistákkal, vezényel Petralia.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: „A mulató Róma.” Öröm, szerelem, humor a régi Rómában. A szemelvényeket kiválogatta, a bevezető és összekötő szöveget írta és felolvassa Révay József dr. Zenéjét szerette Polgár Tibor. Rendező Németh Antal dr. Előadók: Gózon Gyula, Maklár Zoltán, Mezey Mária, Pethes Sándor, Somlay Artúr és Táray Ferenc.
 8.10: Mozart-est. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Közreműködik Szabó Ilona, az Operaház tagja, Gémes Irén (hárfa), Jeney Zoltán (fuvola), Tibay Zoltán (nagybőgő), a Magyar Női Kamarazenekar. Vezényel Arató István dr. 1. A-dur szimfónia; 2. Kettős verseny hárfára és fuvolára (Gémes—Jeney).
 9.00: „A vendek.” Mikola Sándor dr előadása.
 9.20: Magyar Revü Tánecenekar játszik.
 9.40: Hírek.
 10.10: A Melles Béla zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Auber: Fra Diavolo, nyitány; 2. Micheli: II. kis szvit; 3. Schlögel: Portyázás, egyveleg; 4. Strauss János: Terefere polka.
 11.00: Hírek német, olasz, angol, tranelá és eszperantó nyelven.

Mezey Mária

7.20

- 11.30: Hanglemek.
 12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

- 4.15—4.45: Hanglemek. 1. Ziehrer: Tessék beszélj, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 2. Trenet: Az elvarázsolt út (Charles Trenet); 3. Lecuona: Dal (Assia de Busny); 4. Palm—Petermann: Gondolázzunk, keringő (Erwin Hartung és énekegyüttese); 5. Romberg: Szerelmesem, jöjj vissza hozzám (theremin: Lennington H. Shewell); 6. di Lazaro—Dole: A Riviera rózsája, slowfox (Carlo Buti); 7. Greer: Flapperette (bendzso: Harry Reser); 8. Kudritzky: Régen volt, slowfox (Zarah Leander); 9. Holetschek: Galopp (bajor Enzian-zenekar).
 6.00: Hans von Bülow, az eszme harcosa. Irta Szily Leontin. Hanglemekkel.
 7.00: Táncelemezek.
 7.20: Angol nyelvoktatás. J. W. Thompson előadása.
 7.45: Uray Margit magyar nótákat zongorizik.
 8.00: Hírek.
 8.10: Ünetőversenyeredmények.
 8.20—9.15: Hanglemek. 1. Csajkovszkij: Aurora nésza, balettzene (londoni filharmonikusok); 2. Elgar: Talányváltozatok (B. B. C. szimfonikus zenekar, vez. Adrian Boult).
 9.15—10.00: Mozart-est. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Közreműködik: Szabó Ilona, az Operaház tagja, Gémes Irén (hárfa), Jeney Zoltán (fuvola), Tibay Zoltán (nagybőgő); a Magyar Női Kamarazenekar. Vezényel Arató István dr. 1. Nagybőgőverseny Nanny átdolgozásában (Tibay); 2. a) Blonde áriája a „Szóktetés a szerájból” c. operából; b) Alleluja (Szabó Ilona); 3. Egy kis éji zene.

KASSA

- 6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05—11.25: Szlovák hallgatóknak: „Gádzák tanácsadója: A baromfiudvar.” Dr Böhm Emánuel előadása.
 11.25: Hanglemek. Operettrészletek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—5.15: Budapest I. műsora.
 5.15: „Felsőmagyarországi festők a kassai múzeumban.” Kőszeghy Elemér előadása.
 5.35: Hanglemek.
 6.10—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

NAGY SIKERE volt legutóbb Volly István, a kitűnő néprajzi gyűjtő katonadalainak. E hét keddjén ismét szerepel Volly István a rádióban. Ezúttal remek énekegyüttesével ad elő ősi szépségű

magyar nótákat, amelyek mind a visszatért Tisza folyóról szólnak. Ennek az énekegyüttesnek a műsorát érdemes lesz meghallgatni. Vollyék szereplése mindig eseménye a műsornak.

Délután

PÉNTEK

május 16

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00: Hírek.
10.20: „Halbatatlan apák.” Irta Hunyadi István dr.
10.45: „Az öregkor.” Irta Barabás Zoltán dr egyetemi magántanár.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz.
12.10: Ifjúsági énekkarok. Közreműködik a kőszegi Szent Domonkos-rendi leucum és tanítónőképző intézet zenekara, vezényel Alpár Mária Agnánata nővér. Hangfelvétel. 1. Bartók: a) Isten veled; b) Bolyongás; 2. Kodály feldolgozása: Három gómöri népdal; 3. Kodály: a) Harangszó; b) Esti dal; 4. Népdalok; 5. Bartók: Csujogató; 6. Kodály: a) Tánenóta; b) Vízkereszt.
12.40: Hírek.
12.50: Balalajkazenekar.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: A József nádor 2. honvédegyalgezered zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Franz: Görgey Artur induló; 2. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány; 3. Seregi Artur: Nálunk Budán, keringő; 4. Schubert—Berté: Részletek a „Három a kislány” c. operettből; 5. Herzer: Heidecksburgi induló.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Ártolyanhírek, piaci és élelmiszerárak.
3.20: Suki Tóni előgázenekara. Közben:
3.40: „Mit főzzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
4.15: Diákfőlöra: „Magyar népkutatók.” III. rész. (Kriza János.) Irta Ortutay Gyula dr egyetemi magántanár. Felolvasás.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15: Beszkiart-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Csajkovszkij: Ünnepi induló; 2. Verdi: A végzet hatalma, nyitány; 3. Müller Károly: Ma-

gyar rapszódia; 4. Pongrácz Géza: Baba-szvit; 5. Gabriel-Marie: Aranylakodalmas léne; 6. Fucsik: Dunai legendák, keringő.

6.15: „Szép magyar novella.” Petelei István elbeszélései.

6.45: Szabó Kálmán jazz-hármasa.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Németh Mária tiszteleti tag vendégfelléptével. „Norma.” Dalmű két felvonásban. Szövegét írta Romani. Fordította Szerdahelyi József. Zenéjét szerette Bellini. Vezényli Berg Ottó. Rendezte Márkus László. Személyek: Severus, római proconsul — Halmos János; Flavius, barátja — Király Sándor; Oroveso, a druidák főpapja — Jámbor László; Norma főjósno — Németh Mária; Adalgisa, fiatal druidanő — Osváth Júlia; Klotild, Norma meghittje — Szilvássy Margit.
Az 1. felvonás után kb.

8.50: Sportközlemények.

9.00: Toki Horváth Gyula előgázenekara muzsikál, Cselényi József énekel. Dalok: Dankó Pista: a) Most van a nap lemenőben; b) Még azt mondják, nincs Szegeden boszorkány; Főthly Frici: De szeretnék Hortobágyon (Murgács Kálmán verse); Hevesi József: Paprika, só (Marcali verse); Ninesen a hazának, népdal; Dankó Pista: Battyára befutott; Kutor Ferenc: Lányok, lányok, simongái lányok; Lányok, lányok a faluban, népdal.

Jámbor László
(Halmi felv.)

9.40: Hírek.

10.10: A rádió szalózenekara. 1. Strauss János: A királynő csipkekendője, nyitány; 2. Poldini: Asztali zene; 3. Stephanides Károly: Gavotte ceremonielle; 4. Neago Murcia: Bolero; 5. Waldteufel: A legkedvesebb keringő; 6. Vajda Sándor: Polka; 7. Huszka: Csikiesesóban „A gyergyói bál” c. zenés játékból; 8. Akom Lajos: Nem loptam én, foxtrótt; 9. Bágya András: Slowfox; 10. Stefániai: Estrelita, tangó; 11. Kemény Akos: Espagnola, keringő.

11.00: Hírek német, olasz, angol és franczia nyelven.

11.25: Táncelemezék.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

6.30: Hanglemezek.

7.30: Gyorsírótanfolyam. Szlabey Géza előadása.

8.00: Hírek.

8.10: Tornyi Aranka dalokat énekel zongorakísérettel.

8.35: „Szíám.” Irta Bandat Horst dr.

9.00: Az Operaház előadásának ismertetése.

Majd: Az Operaház „Norma” c. dalműve II. felvonásának közvetítése.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „Öllárkép, falura.” Nyvressi-Tichy Kálmán előadása.

11.25: Hanglemezek. Magyar nóták.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—12.50: Budapest I. műsora. Kb. 12.50: Táncelemezék.

1.20—5.15: Budapest I. műsora.

5.15: „Ki volt Bóni Tóth Ferenc?” Dr Mirko János előadása.

5.30: Hanglemezek. Dalok és hangszerszólók.

6.00: „Életünket és vérünket.” Környei Elek hangjátéka a pozsonyi Mária Terézia-szobor születéséről és haláláról. Rendező: Darkó István. Személyek: Krónikás — Fischer Károly; Fadrusz János — Marossy Lajos; Fadruszné — Isepy Natália; Marton Vilmos, pozsonyi lakatosmester — Duboveczky András; Lakatossegédek — Varga Jenő, Koblenz József, Semetkay Péter; Radnai Béla, szobrász — Bujdosó Gyula.

7.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

A DÉLVIDÉKRŐL hazatérő csapatokkal együtt megérkezett a rádió propaganda csoportja is. A csoport nagyszerű munkát végzett és rengeteg lemezt hozott magával a Délvidék elfoglalásának

izgalmas részleteiről. Ezeket a lemezeket közvetíteni fogja a rádió. A felvett lemezekhez magyar és olasz magyarázó szövegeket készítenek és elküldik a baráti Német- és Olaszország rádióinak is.

SZOMBAT

május 17.

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemezek. 1. Kraul Antal: Magyar diszmenet induló (Mária Terézia 1. honvédegyalogezred zenekara, vez. Fegyéd Sándor); 2. a) vitéz Kókay István: Messze van a nyíregyházi kaszárnya; b) népdal: Vékony deszkakerítés (Kalmár Pál); 3. Bratton: Pikiñik Mackó kománál (Victor Sylvester zenekara); 4. Zakál Dénes: Csókold meg édes anyukádat százszor (Lakner verse, Medgyaszay Vilma); 5. vitéz Major István: Szentelt föld, induló (Pátria férfikar és a folyamérők zenekara, vez. ifj. Frislay Richard); 6. a) Balázs Árpád: Fa leszek (Petőfi verse); b) Egressy Béni: A virágnak megtiltani nem lehet (Petőfi verse, Cselényi József); 7. Panne: Trombitapolka (Ludwig Kletsch zenekara); 8. Ruccione—Bonagura: Chitarratella (Carlo Buli); 9. Fürst: Isonzo induló (fúvószenekar, vez. Georg Fürst); 10. Setti: Bécsi kert, keringő (Cetra-zenekar, vez. Pippo Barzizza); 11. Peters: A vidám rézműves, induló (Metropol énekesgyűjtés, vez. Bruno Seidler Winkler 12. Babics László: Tudom, hogy szerettél (Baja Mihály verse, Kalmár Pál); 13. a) Velt a rózsám pántlikás kalapot; b) Sudár magas; c) Sárga rigó, sárga esikó (Cselényi József); 14. Hager—Ring: Madár a vízesésnél (fűtty: Margaret McKee); 15. Pongrácz Géza: Előre honvédek, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalogezred zenekara, vez. Pongrácz Géza).
 10.00: Hírek.
 10.20: „A cirkusz története.” Irta Budaváry Kázmér.
 10.45: „Mit nézzünk meg?” Az Országos Széchenyi Könyvtár zeneműtárát. Ismerleti Kampis Jánosné.
 11.10: Nemzetközli vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himnusz.
 12.10: A rádió szalónzenekara.
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Hanglemezek. 1. Verdí: Aida, ária az 1. felvonásból

(Richard Croocks); 2. Bizet: Carmen, ária a III. felv.-ből (Élde Norena); 3. Borodin: Scherzo (zongora: Rachmaninov); 4. Brahms: Májusi éj, dal (Emmy Bettendorf); 5. Schipa: Ave Maria (Tito Schipa); 6. Fauré: Este (Ninon Vallin); 7. Tarrega: A-dur tanulmány (gítár: Segovia); 8. Ibert: Don Quixote, filmdal (Saljapin); 9. Szomorú fűzfának, népdal Kodály feloldozásában (Basilides Mária); 10. Popy: Keleti szvit (szalónzenekar); 11. Tosti—Gimmino: Az utolsó dal (Gigli); 12. Monti: Csárdás (hegedű: Yvonne Curti); 13. de Falla: Asturial dal (Maria Barrientos); 14. Grothe: Arabesk, jazzfantázia (művészzenekar).
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Árfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
 3.20: Heinemann Sándor tánczenekara.
 4.10: Ifjúsági rádió. „Mi lesznek, ha megnövök” Dalos játék. Szövegét írta Mikó Vilma, zenéjét szerette viski Igyártó Zoltán. Vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Rossini: Semtgramis, nyitány (newyorki filharmonikusok). Hanglemez.
 5.30: Rádió a rádióról.
 5.40: A Székesfővárosi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Kőszegi Teréz és Nagypál László (ének). 1. Millocker—Rixner: Szegény Jonathán, nyitány; 2. Millocker: Koldusdiák (kettős); 3. Zeller: A madarász — a Rajnakeringő (Kőszegi); b) Dal (Nagypál); 4. Strauss János: Művészetlet, keringő (Kőszegi).

Harsányi Zsolt
(Rozgonyi felv.)

7.35

5. Farkas Ferenc: Kárpátaljai rapszódia; 6. Schubert—Berthe: Három a kislány, dal (Nagypál); 7. Huszka: Gyergyói bál — a) Kék szemek; b) Egy szóra várok, kettősök; 8. Nagy Frigyes: Balettjeleketek; 9. Noseda: a) Piros rózsák (Kőszegi); b) Csak egy napot adj te nekem (Nagypál); 10. Alberto Vi-setti: Diva keringő (Kőszegi).
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: Hangképek a magyar-olasz válogatott teniszmérkőzésről. Közvetítés a margitszigeti diszpályáról. Beszéli Pluhár István.
 7.35: Az ungvári művészeti hetek megnyitó estje. Közvetítés az ungvári Városi Színházból. Közreműködik Aggházy Kamil, Berki Lili, Dósa Mária, Földényi László, Harsányi Zsolt, Laczó István, Simonffy Margit, Cs. Szabó László, Szabó Zoltán és Taray Ferenc. A szünetben kb.
 8.40: Lőversenyeredmények.
 9.40: Hírek.
 10.10: Táncelemezek.
 11.00: Hírek német, olasz, angol és franczia nyelven.
 11.25: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
 12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

6.00: Vitéz Gálánthy Jenő hegedű zongorakísérettel. 1. Sammartini—Nachez: Passacaglia; 2. Badings: Capriccio; 3. Liszt—Hubay: Valse impromptu.
 6.30: Mezőgazdasági felőra.
 7.00: Mikulai Gusztáv szalónzenekara.
 8.00: Hírek.
 8.10: Veress Károly cigányzenekara muzsikál.
 9—9.30: „A Földközi tenger szíve.” Temesy J. Dezső előadása.
 KASSA
 6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: „Körutazás a Szepességen.” Dr Sziklay László előadása.
 11.25: Hanglemezek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—5.40: Budapest I. műsora.
 5.40: Steller Mária magyar nótákat énekel. Debreceni-Kiss Józsa cigányzenekara muzsikál.
 6.30—7.00: Mezőgazdasági előadás Budapest II.-ről.
 7.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

BEKEBELI vasárnap nótáit, tréfáit közvetíti jövő hét vasárnapján a rádió. Hétfőn Müller Mária Vigadóbeli hangversenyének közvetítése lesz kimagasló esemény. Kedden Tamási Áron elbeszélését kapjuk. Szerdán hanglemezekről a

legnagyobb sikerű rajzfilmek dalait hallhatjuk. Csütörtökön Faragó György zongorázik. Pénteken különleges koncertszólók zeneszámaikat kapjuk. Szombaton „Luxemburg gróf”-ját közvetíti a rádió.

Délibáb

A H É T

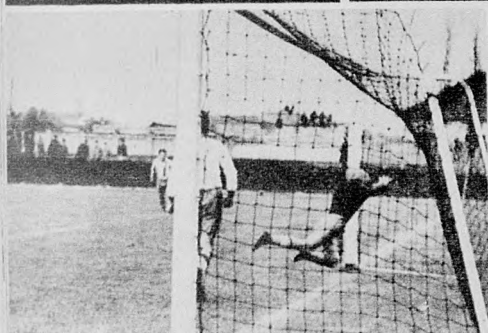
A Kormányzó Ur az Árumintavásáron megtekintette Olaszország pavillonját (MFI felv.)

A „Szebb Jövő” levethetetlen propaganda pavillonja az idei Árumintavásáron (MFI felv.)

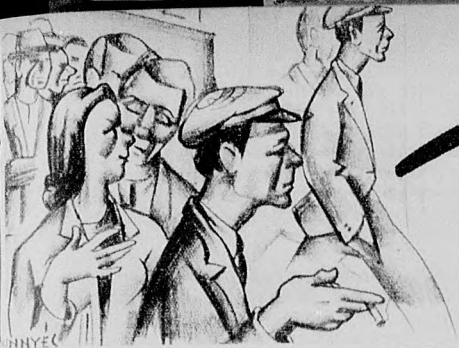
A Délvidéket visszaszerző gyorsadtest egyik gépesített seregteste ünnepi felvonulásban érkezett vissza Budapestre (Pobuda felv.)

Érdekes kép a Törekvés—Gázművek mérkőzésről. A Törekvés második gólja a kapuban (Pobuda felv.)

A felszabadult Szabadkáról staféta futott Budapestre. A futók megkoszorúzták a budapesti Hősi Emlékművet (Szécsy felv.)

Testvérek

SZÉKELY TIBOR

A fiú lassan és bizalmatlanul sodortatta magát kifele a moziból. A teremszolyák kinyitották a nézőtér valamennyi ajtaját, hogy kiboesássák a bűnszörnyű levegőt, amelyet áthevített a dzsungelfilm izgalma és a felajzolt közönség testi melege. Az ajtó felől jőzön és tárgyilagos hűbőség áradt, jelezve, hogy nem az indiai őserdőben vagyunk, hanem a külvárosban, ahol egy hentesüzlet kirakata fogadja a moziból kilépő embert.

Talán húsz lépésnyi útja volt az ajtóig, de úgy látszott, sohasem sodródik ki az összetorlódtól tömeggel. Valaki meglökte, s a lábára lépett. A fiú önkénytelenül bocsánatot kért. Nagyon vigyázott arra, hogy ne érjen senkihez, de közben mohón figyelle az embereket. Egy széles, erős iparos azt mondta: „Barátom, ha én ott lettem volna, minnyárt lekenetem volna egyet annak a négernek!” Egy sapkás legény azt mondta: „Az lett volna az igazi, ha látni lehetett volna, hogy a híbris szétmárcangolja azt a Jimet. Na, de mozgás, Paliék várnak!” A fiú szorongó tisztelettel hallgatott minden megjegyzést, mintha titokzatosan mely kinyitkoztatások szólaltak volna meg körülötte, amelyeket nem ért, mert méltatlan ahhoz, hogy megértse. Mindenkinél más a dolga és a véleménye, mint az övé — állapította meg leverten. Sajnálják, hogy nem látták Jim halálát és nem kenhettek le egyet annak a négernek, — a barátai várják őket és holnap este meglátogatják egymást. Erőteljesen és jólényesen élnek, valami nagy titok birtokában; jól érik egymást. Ha megszőlitáná egyiküket és mondana valamit, bármit: rögtön észrevennék, hogy nem lartozik közéjük.

Lehorgaszította fejét. Uglátszik, minden hiába. A könyvekben sem talált olyanféle embert, mint ő. Mindegyik regényhős másképpen él, — pedig már elolvasott legalább kétszáz könyvet. A moziba is hiába jött epedően, rokonlelket keresve. A maharadza és a hős hadnagy is olyan érthetetlen, mint ezek itt, akik most a lábára lépnek és oldalba taszítják, mert szelős a dolguk. Ha elkezdene nekik róla beszélni, azt mondanák: „Hja, Koesis Miklós? Az egészen másféle... nines vele semmi dolgunk!”

Egyszerre megállt a szívverése. Jobbfelé tekintve, ahol nem volt tükör, olyasmint látott, mintha tükörbe nézett volna. A hasonmása löretelelt a kijárat felé: egy diáksapkás fiú, éppen olyan arcú, mint ő, olyan tekintetű, olyan mozgású, olyan ruhájú.

A nyomába juraodott, hogy megnéze hátulról is, a másik oldalról is. Azután addig mesterkedett, amíg a kijáraton kívül, a szabad levegőn szembe nem kerültek egymással. A másik fiú is észrevette őt és esodalkozva vonta fel szemöldökét. A hasonlatosságuk már szinte nevséges volt. Odaálltak a kirakathoz, amelyben ruhátlan nőalakok és híbrispoják fényképei hirdették esalogatóan a bent látható gyönyörűségeket. Hirtelen szembefordultak és üdvözölték egymást.

A többi már könnyű volt. Rövid percek alatt sok tuatnyi rokonvonást fedeztek fel egymásban: mind a ketten rossznak találják a filmet, pénzük nines, az iskolában leróhatatlan szellemi adóságuk van, a gazdagokat megvetik, igazi költőnek csak Ady tartják, orvosi pályára készülnek. Miklós közlékenyen elárulta, hogy a Rába ucéában lakik, a nagybátyjánál; szülei már nem élnek és testvére nines, nem is volt soha. Izgatottan beszélt, mint latin órán, jelelés közben, amikor mindenáron beszélnie kellett, de elbizonytalanodott a beszéd útja, mert az idegen szöveg mélyén valami kinyitkoztatást sejtett, amelyet nem is lehet emberi, vagyis magyar szavakra fordítani.

— Sok barátod van? — kérdezte óvatosan.

— Vannak — jelelte Béla a másik fiú.

— Nekem még gyerekkoromban sem volt senkim. Mindig egyetlen gyerek voltam a házban. A nagybátyámék öregek. Mindenki sokkal nagyobb volt nálam. Nem hasonlítottam senkihez. Nagyon rossz helyzet... Ugy gondoltam, hogy a természet csak kísérletezik, amikor megalkotja az embereket, de maga sem tudja, mit akar. Mert hiszen bizonyára arra törekszik, hogy minél sikerültebb embertípust teremtsen. Ha pedig így van, akkor miért nem csinál egy-egy emberből több példányt? Bizonyára azért nem, mert nem tartja sikerültnek a típust. Csak egy példányt alkot, azután minnyárt új megoldással kísérletezik, mert az az egy példány nem olyan jó, hogy érdemes volna sokszorosítani. Azt hiszem éppen úgy lehet ez, mint például az autógyártásban... A mérnökök török a fejüket, mindig új formát találnak ki, és megcsinálják a modellt eredetiben. Ha beválik, akkor csinálnak belőle százezer darabot, ha nem, akkor új megoldást keresnek. Az állatok és növények sokmillió példányban terjedtek el, majdnem azonos példányokban, mert a természet jónak találta a típusukat. Az emberek is majdnem mind egyformák... de vannak köztük elrontott kísérleti példányok is. Neked most már megmondhatom... nagyon rossz volt, hogy nem láttam olyan embert, mint én vagyok. Nem azt kerestem, hogy hasonló legyen az arca, vagy a nere, hanem azt, hogy ugyanaz legyen az öröme és a bánata, mint az enyém... tudod... hogy egyforma legyen

Délibál

a sorsunk, de nem az a sorsunk, amelyet a tanárok, vagy a törvények mérnek ránk, hanem azt, ami bennünk van. — Bizonytalan mozdulatot tett. — Persze, minden másképpen volna, ha testvéreim lettek volna.

Már este volt. A városligeti fák tar ágai között csillagok virultak; mintha csillag-gyümölcsök teremtek volna a fákon. A másik fiú nem az éjszakát, hanem Miklóst nézte tárgyilagosan.

— Találkozhatunk majd ezután is — mondta. — A legfontosabb kérdésekben egyezik a fogásunk és . . . jobban hasonlítasz hozzám, mint a testvéreim, csak éppen . . . Nyujtsd ki a karodat!

Miklós nem tudta, mi készül, de kinyújtotta karját. A másik fiú figyelmes arccal és durva fogással behajlította.

— Nyujtsd ki mégegyszer!

Miklós még mindig nem sejtette, miféle fontos és eszmei jelentőségű felfedezésre lehet jutni, ha az embernek a csuklóját esavargatják, de azért folytatta a játékot, inaszakadtáig. Végül is, a fájdalom és a türelő megfőrté; a karja összecsukszott.

— En erősebb vagyok — állapította meg Béla nyugodtan, mintha csak azt óhajtotta volna behízonnyítani, ismeretségük első pillanata óta, hogy Miklós mégsem lett egészen olyan mint ő.

Még felőráig sétáltak, a világ jövőjéről beszélgetve. Búcsúszókor az idegen fiú megmondta, hol lakik és felszólította Miklóst, látogassa meg másnap.

Otthon vendég volt; a nagynénje unokahuga. — Miklóssal egykorú, magas, szőke, kicsaltanóan pirosarcú, hangosbeszédű leány. Vidékről jött fel, hetekig szándékozott Pesten vendégeskedni. A kutyájáról beszélt, az apja vadászkalandjairól, egy barátijéről, aki majdnem belefulladt a tóba. Miért fontos ez, mit akar mindezzel mondani? — kérdezte Miklós gondolatban, és idegenkedve nézte a tarka ruhába öltözött leányt, csupaszz karját és villogó, kék szemét. Már nem is figyelt rá. Sajgó csuklóját tapogatta az asztal alatt, s arra gondolt, hogy ugyanaz a játék, amely neki járt, Bélának nyilván örömet szerzett. Hirtelen elhatározta, hogy nem megy el másnap a fiúhoz. Nincs értelme a barátságuknak, hiszen másféle, mint ő. Ismét elszomorodott.

A vendég sok bosszúságot okozott neki. Át kellett adnia a szobáját. Reggel nem juthatott be miatta a fürdőszobába, s majdnem elkésett az iskolából. Ha a leány új ruhát vett fel, löle is megkérdezte, illik-e hozzá, pedig tudhatta volna, hogy megueti a díval-kérdéseket. Délutánonkint a zongorát verte a vendég, olyan erősen, mintha apró darabokra akarta volna törni a zene világát. Térdig kilátzó lába szembántóan harangozott a diványon, ruhájából és hajából idegen illat áradt. Lájszóval beszélt, a könyveket kiszedte a szekrényből, de olvasatlanul szédobálta őket. Miklós nyugtalan volt otthon. Azután arra gondolt, hogy két hét múlva végre elmegy a vendég. Ekkor még nyugtalanabb lett.

Egy délután korán lért haza, magányos sétájából. A leány nyitott ajtót. Más nem is volt otthon. Kétesben ülték le az ebédlőben. A leány horgolt. Miklós gyűlölt minden kézimunkát. Összehúzott szemmel figyelte a tekervényesen húzódó fonatát, s villogó főt. Azután a leány csupaszz karjára nézett, amely gömbölyűen mosolygott rá, — ivelt ajkára, amelynek a színe elárulta, hogy lágy, meleg és lüktető, mint a vér. Miklós torkát egyszerre megszorította az izgalom, — hevesebb izgalom, mint eddig bármikor, ha felelnie kellett és homályosan megértette az egyetlenlet, amelyet elébe állítottak . . . igen, itt be kell valamit helyettesíteni valamivel . . . csak jutna már eszébe, hogyan kell elkezdni . . . csak az első lépés . . . miért homályosodott el minden?

Tíz pernyi hallgatás után szólt meg, mozdulatlanul, öt lépésnyi távolságról:

— A testvéreid nem hiányzanak?

— Dehogynem. Különösen Pista. Ő tud legjobban bolondozni.

— Ha akarod . . . addig, amíg itt vagy és még azután is . . . legyen én a testvéred.

— Testvérem? Hát ezt hogyan tehetnénk? Mi nem jut eszedbe?

— Pedig könnyű volna, hiszen — nagyot nyelt, — hiszen hasonlítunk egymáshoz. Most azt hiszed, hogy megbolondultam? Nem . . . Tudom én is: te lány vagy, én fiú, te szőke, én barna, te jókedvű, én szomorú. Ha egymás ruhájába öltöznénk, nagy baj lenne belőle. Mégis csak te hasonlítasz hozzám. A többiek egészen mások. Ne haragudj, hogy ilyen sokat beszéltek. Mindig kerestem egy embert, aki olyan, mint én. A multkor azt hittem, találtam is. Egy fiú volt. De aztán kiderült, hogy mégis más. Megírtam versben is, hogy mit kerestem. Egy hasonló ember hiányzott. Érted? Hát ez te vagy. Mert te is azt érzed most, amit én és neked is jó, hogy erről beszélünk és te miattam vagy boldog, én pedig miattad. Ezért vagy hasonló. Tudom ezt, amióta itt ülök és néztek.

A leány letette a kézimunkát. Nevetett a szeme.

— Ha jól értem, szerelmet választ. Mondd csak, tovább!

— Nem érted? Nem szerelem! — mondta a fiú és elbőrsődött a szótól. — A szerelemlől csak butaságokat olvastam. Az egészet csak kitalálták. Nekem az a bajom, hogy nincs testvérem. A testvérem legyél!

Ekkor már a leány mellett volt. Behunyt szemmel álkarolta, s érintésére visszaemlékezett álmaiból; azután, egy pillanatra, megízlelte az ajkát, amely édeskés, meleg és lüktető volt.

— Testvér — mondta csöndesen és mosolygott.

REGI színészelet a Bácskában

A huszonkét éven át némaságra ítélt magyar színészet ismét megszólalhat a bácskai színházak színpadán. Szabadka, Zombor, Újvidék és Zenta magyar lakossága már türelmetlenül várja színészeit; várja a magyarokat, amikor a magyar Kánaán földjén épült színházakban ismét szabad a magyar szó.

Pedig a magyar színjátszás őskora a Délvidéken is ünnepelheti 150 éves multját. Szabadkán már 1786-ban játszott magyar társulat és működött 1795-ig. Az ötvenes években a szabadkai Nagyszálló báltermében folytak az előadások és ezeket az előadásokat a közönség minden rétege látogatta nemzetiségi különbség nélkül.

Aztán sokáig hallgat a színpadi magyar szó. Német társulatok jönnek és csak a 48-as forradalom után kezd az érdeklődés a magyar színészet felé fordulni. Hazafias lelkesedéssel indul meg a propaganda és Szabadkán, a város magyar közönségének áldozatkészségéből 1854-ben felépül az első közsínház. Közben társulatok jönnek-mennek: *Komlóssy Ferenc, Kilényi Dávid* igazgatók után *Sipos Ferenc, Havi Mihály, Rakodcsay Pál* szervezkednek itt és ebben az időben mutatkozik be a színpadon gyermekszerepekben egy feltűnően tehetséges kislány is, aki később, mint a nemzet csalogánya: *Blaha Lujza* néven kerül a magyar színművészet halhatatlanságjait közé.

Krecsányi Ignác és *Ditrői Mór* igazgatók, váltják egymást, majd *Krémer Sándor* és azután az utolsó szabadkai magyar színgazgató: *Nádassy József*, illetve *Hidvégy Ernő*, aki a betegsége miatt visszavonuló *Nádassy* helyébe kerül és őreá háramlik az a pár hónapos szomorú feladat, amikor a délvidéki magyar színészet felszámolásával kellett elvégeznie és a „sátorfászedésével” vállalni a kiűzetés keserves napjait.

22 éven át a magyar színészet száműzve volt a Délvidéken és a magyar színész soha nem léphette át a trianoni határt.

Azért most, a visszatérő bácskai földeket virágozó örömnapokban kedvesen emlékeznek öreg színészeink a régi délvidéki napokra. Sok-sok színes epizód emlékét idézik és boldogan elevenítik a szabadkai idöket. Amikor a gazdag földek bővére népe ölelkezett a vendéglátás örömeiben és a fehér asztalnál szívesen látott színészek traktálásában versenyeztek a bácskai urak. Amikor a fővárosból érkező vendégszereplő művésznöket az itt állomásozó huszárezred tisztikara virágesővel fogadta és *Bodris*, a híres bácskai cigányprimás tótágast állt már a sok éjjelizenével járó virrasztásoktól.

Ilyenfajta mulatozások alkalmával jegyezte el örökre magát a magyar színészzettel egy délceg huszártiszt; a táncban, udvarlásban, de különösen a zené-

ben igen otthonos bohémlelkű kapitány: *Müller Mátyás*. Aki mint huszárkapitány a harctéren is becsülettel megállotta a helyét, a háború végén aztán letette az aranyzsinóros atillát és bevágódott a színházhoz: felesapott karmesternek. Sok-sok mulatás emléke fűződik a nevéhez és még ma is emlékeznek a szabadkaiak a tréfaesináló kapitány kedves dolgaira. Legemlékezetesebb tréfája volt az, amellyel ugyancsak megbosszantotta a szabadkai hölgyeket, de sokáig mégsem haragudtak rá, mert megértették a jó viccet:

A háborús évek alatt divatba jött ugyanis egy újfajta retikül, melyet hosszú lánccon vagy zsinóron hordtak a nők. Ezeket a retikulöket színházba is elvitték és a páholyok könyöklőjéről jó mélyen lógatták le, mintegy versenyezve egymás között, hogy kinek van szebb és nagyobb retikülje. Egyszer aztán a tréfaeskedvű huszárkapitány gondolt egyet és titokban kibérelt egy egész sor páholyt. Estére aztán beültette oda közhaszárjait. Minden páholyba egyet-egyét. Persze a nézőtér csak bámult és nem értette, mit keresnek a huszárok az előkelőség páholyaiban. De szünetben minden kiderült és a nézőtér egy pillanat alatt harsogó nevetésbe fulladt:

A huszárok által elfoglalt páholyokból ugyanis kivétel nélkül, szabályszerűen egy-egy zabos zsák lógott lefelé!...

Egyszer *Ney Dávid* vendégszerepelt Szabadkán. Önálló hangversenyre volt meghíva, klasszikus operaszámokat énekelni. A nagy művész a déli órákban érkezett és természetesen már várták a tiszteletére rendezett díszebéddel. Az ebéd igen jó volt, a hangulat is kitünő és bizony estére járt az idő, amikor asztalbontásra került a sor. *Ney* igen rózsás kedvvel érkezett a színházhoz és ment fel a színpadra. A zsúfolt nézőtér előtt lassan szétment a függöny. A nagy énekes egy asztal mellett ült, arcán a jó bácskai borok tűzrózsáival. A karmester felemelt páleával várt és... várt. De *Ney* csak hallgatott. A nézőtérben mozgolódás, suttogás. Egyszersak a színpalak mögött zaj, indulatok szavak. *Ney* a láрма felé fordult és egy széles gesztussal parancsolólag kiszólt:

— Engedjétek be!

Bodris, a szabadkai primás oldalgott be bandájával a színpadra. És a következő percben *Ney* gyönyörű baritonján felsírt a nóta:

„A fonóban szól a nóta...”

A bácskai magyar színészek bizony könnyeket vetettek sokszor, de rózsákat is aattak. Járták a drága földeket, vitték lelkük kincsét és osztogatták szét városok és falvak hívó népének. És amikor a trianoni végzet harangja megkondult fejük felett, egy fájó istenhozádaldal búcsúztak a közönségtől. De a viszontlátásra.

Longhy A. István

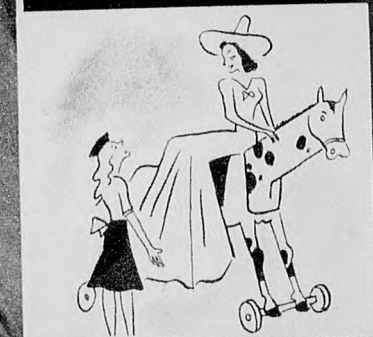

UDVARIASSÁGI KISKÁTÉ SZINÉSZEK OKULÁSÁRA

TONCZ TIBOR RAJZAIVAL

Ne hidd, hogy a darab sikeréért egyedül tied az érdem! A bemutató után rögtön gratulálj a kollégáidnak és főként a szerzőnek és köszönd meg a kollégáknak, hogy segítettek a sikerben s a szerzőnek, hogy ilyen jó szerepet írt a számodra. Bukás esetére ez a paragrafus nem érvényes!...

Ne ülj mindig „magas lovon”. Légy tekintettel kollégáid érzékenységére, akik nem szeretik ha — lóhátról beszélsz velük. Ne éreztasd velük, hogy te már befutottál. Érzik ezt és amúgyis éjjel-nappal. Készülj te előre a nem-sztároknak s te leszel a legbájosabb lény a világon. Am vigyázz, ne légy „leereszkedő”, mert ez viszont sértő.

Légy barátságos a műszaki személyzethez! Még az öltöztetőöd köszönésére is válaszolj, mert mulatságos látvány a színpadon, ha az öltöztetőöd „jóvótárból” Elektrának toaletthibája van. A sugdós is „berekedhet” a legnehezebb szövegrészedenél. A díszletező meg könnyen el tudja tévedni, hogy a kullcsa „véletlenül” a fejére dőljön.

Magántársaságban ne légy nagyképű és kibíratatlanul „színesző”! Felelj kedvesen és türelmesen a kérdésekre, még akkor is, ha azok lehetetlenül naivak vagy idegesítően indiszkrétnek. A civilek mindig szeretnek a színésznek magánéletében kutatógatni. De az sem áldomos, ha a konkurrenciáról mindent kifecsegsz!...

Ne hangsúlyozd a viselkedéseddel, hogy te „más”, hogy te „művésznő” vagy! Ne vedd észre, ha az autobuszon vagy a villamoson meghámulnak. Űj nyugodtan és egyszerűen, mintha senki sem ismerhetne, mert te is negyven fillért fizetsz az autobusz átszállóért, mint mindenki más. Idősebb hölgyeknek te is átadhatod a helyed...

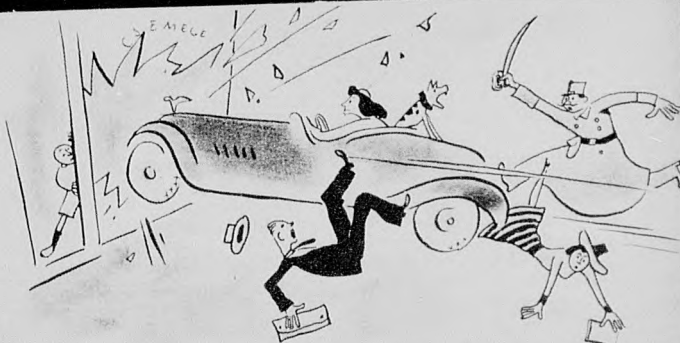
Légy kedves és figyelmes színésztársaidhoz! Ne vágj bele a kisebb szereplők mondanivalójába a végső előtt csak azért, hogy lássák, te vagy a fontos a színpadon s a többi nulla! Vagyis ne akard lejátszani a kisebb szereplőket. Te is voltál kezdő színész és talán még lehetsz is!...

Különös gondoddal vigyázz az öltözködésedre! Ne öltözd túl a kollégáidat, mert avval csak az irigyeid számát szaporítod. Ruhatáradat finom elegancia jellemezze. Inkább elegáns légy, mint feltűnő. A túltöltött színesznőt a közönség sem szereti. A színész ne papagáj!...

Ha az Isten intelligenciát és szorgalmad kulturáltságot adott neked, ne légy nagyképű a kollégáiddal szemben. Ne javítsd őket minduntalan beszéd közben. II. Ramses nem lesz azért kisebb fárad, mert a nalva nem tudja, hogy mikor uralkodott s te igen...

A férfiak titokzatos szektájával szemben légy tiszteletudó és légy — kedves. Az utóbbit persze módjával űzd. Társaságban egyik férfit se tüntesd ki a másik rovására. (Négyzetek között más a helyzet.) Különösen vonatkozik ez az újságírókra, akik közül, ha egyet megcsodálsz, a többi harminc örökre megsértődik.

Vigyázz! Autós színész! Ha autód van, ne rohanj kétszáz kilométeres sebességgel és ne gázolj nyomorékká mit sem sejtő járókelőket reklámcélből. A színésznőről ne akkor írjanak az újságok, ha autójával a fűszerüzlet kirakatába rohan, hanem ha jól játsza el a darab főszerepét.

Ne szégyelj bocsánatot kérni! Ha megbántottál valakit hirtelen haragodban, kövesd meg azonnal. Még akkor is, ha az alacsonyabb rangban van a színház ranglistán. Ez az egyetlen módja annak, hogy ne szerezz fölös számú ellenséget magadnak.

Ne felejtse soha, hogy a színházjáró közönség állérből él! Számokra a karzat épolyan fontos, mint a zenekar ülés első sor. Ne „latszöld” tehát a szerepet, ha elől üres a nézőtér. Adj szívesen autogramot, ha kérnek és ne légy udvariatlanul elutasító. Hidd el, hogy színészkarriered akkor fejeződik be, ha már egyetlen szurtos gyerek sem tolja az orrod alá a noteszt és a ceruzát a névalírásoédért.

A gyerekek

Írta: NAGY LAJOS

Kávetzky, a Fonalgyár R. T. igazgatója beszélt az egyik altisztjéről, Bárász György nevezetéről. Hogy három gyereke van, illetve csak annyi volt ennek a derék embernek, a fizetése nem valami túlságos és gyakran panaszkodott költői kérdések formájában is, hogy: hát miből is éljen ő meg családjától, hogyan nevelje föl a gyerekeit. Mostanában aztán hallgat, mintha szégyelné magát, vagy... mintha olyan gögössé vált volna, hogy panaszra többé nem nyitja a száját. Valami különös eset történt vele, — így kezdett az igazgató egy történetbe, amely egyszerű és természetes, éppen azért vélik nemelyek különösnek.

Ez a Bárász György a mult ősszel bevonult katonának s mint ismeretes, a lengyel határszélen teljesített szolgálatot néhány hétig. Könnyű volt a szolgálata, hiszen nem háborúban vett részt, a villanyfényes hivatali előszoba után jól is érezte magát a hegyvidék friss levegőjében, a táj is szórakoztatta, annál is inkább, mert alföldi, békési származású.

Szépségük mellett azonban szinte féltelmetesek is voltak neki a kárpáti erdők — vallotta meg ő maga, Bárász, nem ugyan medvék vagy farkasok miatt, hanem... mert valósággal ontották magukból a lengyel menekülteket. Lerongyolódott, fáradt férfiak, aztán a menekülő nők és gyermekek serege. Milyen riadt is tud lenni egy párjától, házatájától elszakadt anya, egy anyjától, apjától elszórdott gyerek! Ha ilyet lát az ember, akár a katona is, nem fizik neki az étel s esténként sokáig elkerüli szemét az álmot.

Bárász őrmester jóideig bírta idegekkel, de egy este, miután lefeküdt, sehogyan sem tudott elaludni és csak forgolódott a szalmán. Aznap vacsoraosztáskor, mintha a földből nőtt volna ki, megállt mellette egy kicsi lengyel poronty. Valamit csacsogott, de hogy mit, azt Bárász őrmester föl nem foghatta. Hanem ahogy a csajkára nézett, azt, — amint az őrmester mondja — megértette volna egy zulukaffer is.

Bárász őrmester megosztotta a kislíval a vacsoráját. Hát... ez nem volt

Vagyonok keletkeztek már bélyeggyűjtésből. Vásárolja meg az új, bővített kiadású Tolnai Bélyegalbumot több mint 3000 bélyeghellyel. Ara kemény kötésben P 1,50. Az összeg előzetes bekiüldése ellenében bérmentve küldi Tolnai Világlapja könyvesboltja, Budapest, VII, Dohány uca 12 sz. Utánvétellel való küldés 75 fillérrel drágább.

nehéz. Odaadta volna neki szívesen akár az egészét. Azután ment a dolgára. Jártában-keltében mintha látta volna még a gyereket, csakúgy félszemmél, azután eltűnt a szeme elől.

Erről a gyerekről, vagyis inkább arról a képről, ahogy a gyerek a vacsorát falta, erről tündődött Bárász őrmester. Gondolkozni is próbált, valamit az élet nehézségeiről ki-sütni, de furcsa kaparazás zavarta meg. Maeska vagy kutyá — vélte, mert azok is csapatostól menekültek odaátról. Gyufát gyújtott, mert a kis nesz csak nem alélt el és zavarta őt. És... a lábánál ott kuporgott, akit este megvacsoráztattak, a gyerek. Most nem csacsogott, hanem csak álmosan pillogott. Különös, várakozó bizalommal. Ejnye, hát... gyerek! Megtehetné volna, hogy elúzi, neki is aludnia kell. Szólt is hozzá: — "Mégfázol, te!"

A gyerek a szót nem értette, de a beszédet, úgy látszik, igen. Közlebb húzódtott Bárászhoz, odabujt a köpenye alá. Kicsit még félszkelődött, majd elégedetten sóhajtott. No lám, a lengyel gyerek ugyanúgy sóhajt, mint más, mint a... magyar. Mint odahaza a kis Bárász Péter.

Reggel amúgy is korán kell felkelnie az őrmesternek, de már szürkületkor talpon van. Ott alszik mellette a gyerek, felkel, felöltözik és belöböl a faluba, félkilométer odáig az út... szerzett egy liter tejet. Amikor visszaérkezett, már osztották a reggelit. A kislíu még aludt. Odatette a tejet és egy karéj kenyert a gyerek mellé. Ment a dolgára, később, kilenc óra tájban kis időt szakított, bekukkantott a fészkerbe, titkos reménységgel, hogy a... kislíut talán már nem leli ott.

A kislíu éppen a tejet itta, nagyokat harapott hozzá a kenyérből. No, Bárász őrmester még megmosdatta a gyereket, azután esendesen, hogy meg ne ijessze, de azért határozottan mondta magyarul:

— Most már aztán erigy a fenébe. Nem vagyok én dajka. Megértetted?

A kislíu kedvesen mosolygott. Ettől a mosolytól aztán úgy elfacsarodott a Bárász őrmester szíve, hogy elkezdett ordítani:

— Menj az apádhoz, vagy az anyádhoz. Nem érted? Erigy!

A gyerek elszaladt. Kicsit riadtan. Így rendben lenne. Csak hogy az őrmester egész délelőtt olyan volt, mint a bolond. Káromkodott. Szidta az embereit. Mindenkit vésszesen fenyegetett.

Délben az ebédosztásnál, a mindenségít! megint csak előkerült a kislíu. Állt és csak nézett Bárászra. Az dörmögött:

— Már látom, hogy végleg apádnak fogadtál. Még jó, hogy hazavezényelték, három nap múlva megyek Pestre. Kereshetsz majd más bolondot magadnak.

Most már nem kergette el a gyereket. Legyen itt is gyereke, három napra. Ugyis

olna neki
egészet.
dolgára.
mintha
gyereket,
l, azután
lól.
ól, vagyis
képről,
vacorát
Bárász
közni is
eiről ki-
rta meg.
azok is
Gyufát
nem állt
t kupor-
a gyerek.
álmosan
alommal.
te volna,
Szólt is

a beszé-
húzódott
á. Kicsit
en sóhaj-
ngyanúgy
yar. Mint

kelnie az
or talpon
k, felkel,
kilométer
Amikor
reggelit,
et és egy
nt a dol-
időt szá-
e, titkos
alán már

okát hara-
zormester
tán esen-
zért hatá-

ébe. Nem

Ettől a
a Bárász
ordítani:
anyáéhoz.

tdan. Igy
ster egész
l. Károm-
denkit vé-

ndenségit l
lt és csak

nak fogad-
ek, három
netsz majd

gyereket.
ora. Ugyis

Délibáb

van odahaza három, a legkisebb még csak öt éves. Hiába, ha idősebb korban házasodik az ember, öreg lesz, mire felnőnek a gyerekei.

Három napig öltöztette, mosdatta, fésülte a kisfiút. És az most már nem tágitott mellőle. A felebbvalói látták és túrték, hogy a gyerek ott lézengjen a táborban. Még heccelték is az őrmestert, no, Bárász kímosta már a pelenkákat?

Nem férfiembernek való gyereket gondozni, keserves három nap volt. Bárász örült, legalább így képzelte, hogy megszabadul a nyúgtól. De olykor elábrándozott: Mi lesz vele? Ki veszi majd gondjába? Akad-e más bolond?

Délután indult a vonat. A gyerek nem volt sehol. Jó. Bárász annak is örült, hogy nem kell most látja. A vasútállomás alig száz méternyire volt a táborhelytől. Befutott a vonat. Búcsúzkodás a bajtársaktól. Bárász

fel akar szállni a vonatra, valaki meghúzza a köpenye alját. Mellette áll a kisfiú. Az őrmester csomagjaira mutat s beszél, szaporán magyaráz valamit.

— Hát gyere! Gyere Pestre, te... csibész! — kiáltja Bárász, karjára veszi a kisfiút és felszáll a vonatra, vele.

— Pesten aztán beadlak a lelenche. Van nekem gyerekeim elég — mondja fenyegetőleg a kisfiúnak.

Bárász György leszerelt, jelentkezett a gyári irodában:

— Jó, hogy megjött — mondta neki Kávetzky igazgató. — Senki sem tud úgy kedvemre ceruzát hegyezni, mint maga.

Kávetzky igazgató éppen beszédes kedvében volt, megkérdezte még:

— Hogy izlett a katonáskodás?

— Hát! — ez lett volna a kérdésre a felelet. És folytatta Bárász: — Hanem egy nagy kérésem volna, igazgató úr.

Ekkor mondta el Bárász esetét a kisfiúval.

— Tetszik tudni, nem akarják sehová befogadni. Mindenütt iratokat kérnek, meg szabályokra hivatkoznak. Kérem, én már az eszemet veszttem ettől a bolond ügytől.

Kávetzky igazgató úr gondolkozott. Ha már olyan jól tud ceruzát hegyezni ez a Bárász, hát ő megsegíti:

— Majd megpróbálom én elhelyezni a kisfiút.

— Köszönöm szépen, az Isten is megáldja az igazgató urat.

Délibáb

még menni, pedig gyengélkedem. Persze Pyramidont vettem be.

Pyramidon
TABLETTA

Két hét múlva behívta Kávetzky igazgató Bárászt a szobájába:

— Hát a dolog rendben van. Bárász értetlenül bámolt.

— Találtam helyet a kisfiúnak. Talált! Ez... baj. Bárász, mintha gombócot nyelt volna, olyan hangon nyögi:

— Helyet... a gyerekeknek. A kis lengyelnek?... Köszönöm szépen, de...

— Holnap reggel már be is viheti.

— Holnap?... Igen, köszönöm alássan.

— Ne hálálkodjon, végre is... emberi kötelesség volt.

— Igenis, kérem. De... Az igazgató türelmetlenül nézett Bárászra. Mit akar még? Nem elég ennyi?

— Igazgató úr, kérem, ne haragudjon, hogy hiába fárasztottam, de mi már megbeszéltük, én és a feleségem... ahol három gyerek jól lakik, ott a negyediknek is jut... hát... mi nem adjuk.

— Ne-em? — csodálkozik az igazgató.

— Nem! — hangzik a felelet. — Ne tessék haragudni, nem tehetünk róla, emberi gyengeség, de nem tudunk tőle megválni, olyan kedves az a kis... polyák.

A LEVEGŐ AMAZONJAI

Indulás előtt... Ehhez még nem kell ejtéőernyő...

Egyesült erővel!... A gépet az indulás helyére huzzák

Cukrászda boxában nem ülhet kedélyesebben férfi és nő egymás mellett, mint a vitorlázógép pilótaülésén...

LÉGBŐL
KAPOTT RIPIORT
A NŐI
PILÓTÁKRÓL

Gímbelem, gombolom...
Az ejtéőernyőm gombolom...

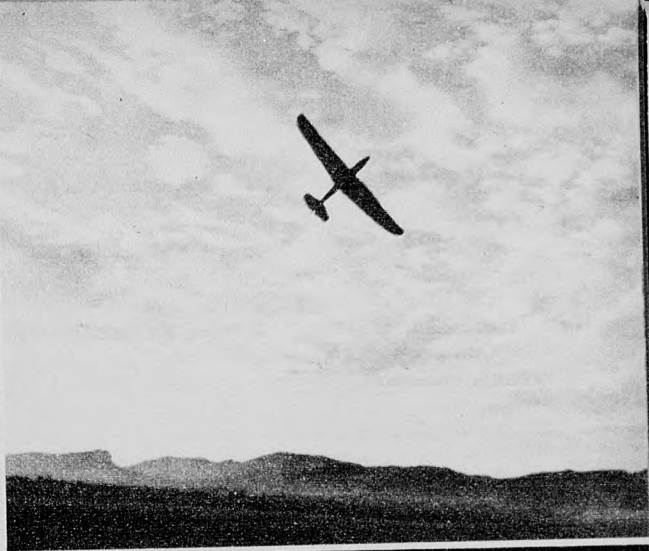

A társaság kedvence: nyakig a gépben...

RT
L

Start!

Mintha bombázógép indulna ellenséges állások felé...

m...
bolom...

Vigyázat!
Széllel szemben is lehet vitorlázni!

„Táltos” a levegőben...

Az út vége...

Hű, ez a repülés még nekünk, férfiaknak is becsületünkre válnék!...
(Kántor Jelv.)

: nyakig

REMEKMŰVEK

FELTŰNŐEN LESZÁLLÍTOTT ÁRBAN!

A feltüntetett árakban a bérmentes szállítás is befoglaltatik. Kérjük a vételár előzetes beküldését, mert az utánvételes küldés 70 fillérrel drágább, ugyanis ennyit számít fel a posta. Tekintve, hogy egyes könyvekből csupán néhány példánnyal rendelkezünk, kérjük a megrendelések sürgős beküldését. Aki 10 pengő értékben eszközöl rendelést, annak teljesen díjtalanul mellékelünk a esomagjához 5 pompás kis regényt az „Érdekes Regények“ sorozatból. Aki 20 pengő értékben eszközöl rendelést, annak 10 kis regényt küldünk díjtalanul az „Érdekes Regények“ sorozatból.

Körmenđi Ferenc: Találkozás és búcsú, kötve 5.40 bolti ár helyett	P 3.60	Solmi: Itália feltámadása, füzve 1.20 bolti ár helyett	P —.48
Körmenđi Ferenc: Tévedés, kötve 5.40 bolti ár helyett	P 3.60	Ignotus: Egy év története, füzve 1.20 bolti ár helyett	P —.48
Földi Mihály: Párisi menyasszony, kötve 5.40 bolti ár helyett	P 3.60	Harmath: Német-Magyar keresk. szótár, kötve 1.20 bolti ár helyett	P —.96
Bródy Lili: Fehér zászló, kötve 5.40 bolti ár helyett	P 3.60	Heltai: Irok, színésznők, füzve 1.20 bolti ár helyett	P —.96
Chardon: A boldogság éneke, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Szemere: Rontó Böszőrmény, füzve 1.20 bolti ár helyett	P —.50
Bontempelli: A halálos élet, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Sandré: Mousseline, füzve 1.20 bolti ár helyett	P —.38
Földi: A miniszter, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Molnár: A zöld huszár, kötve 1.20 bolti ár helyett	P —.96
Green: Leviathan, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Régi olasz novellák, kötve 2.50 bolti ár helyett	P 1.50
Gunnarson: A vulkán árnyékában, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Régi olasz novellák, füzve 1.50 bolti ár helyett	P —.96
O'Hara: Találkozás, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Bródy Sándor: Legszebb írásai, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 1.50
Kádár: Balalajka, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Hevesi: Fehér lelkek, füzve 1.— bolti ár helyett	P —.30
Lehman: Titokzatos felelet, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Nemirovsky: Milliomos Golder, füzve 1.50 bolti ár helyett	P —.90
Lewis: Tékozló szülők, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Brochi: Meghódított élet, füzve 1.50 bolti ár helyett	P —.96
Nemirovsky: Zsákmány, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Haukland: Két nemzedék, füzve 1.50 bolti ár helyett	P —.90
Pirandello: A kitaláltott, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Lesage: Gill Blas, I—II, füzve 2.50 bolti ár helyett	P 1.90
Szitnyai: Boes, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Schukat: A Hoffmann, füzve 1.20 bolti ár helyett	P —.40
Undset: Hü feleség, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	H. G. Wells: A esodatevő ember, kötve 2.— bolti ár helyett	P —.96
Földes: Más világrész, füzve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Szeifullina: Egy kuruzsló élete, füzve 2.— bolti ár helyett	P 1.20
Földi: Párisi menyasszony, füzve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Bárdos: Uralkodók és komédiások, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.40
Edgar Poe: Groteszk és arabeszk, kötve 3.60 bolti ár helyett	P 2.50	Földi: Kiáltás a válságból, füzve 2.50 bolti ár helyett	P 1.20
Szomorj: Térjetelek meg végre hozzám, füzve 1.20 bolti ár helyett	P —.48	Cankar: Jernej szolgálégény, füzve 2.50 bolti ár helyett	P 1.40
Krudy: Ál-Petőfi, füzve 1.20 bolti ár helyett	P —.48	Graves: A ritka bélyeg, 2.50 bolti ár helyett	P 1.48
Krudy: A betyár álma, füzve 1.20 bolti ár helyett	P —.48	Kennedy: Veled vagy nélküled, 2.50 bolti ár helyett	P 1.48
		Maculay: A két Daisy, 2.50 bolti ár helyett	P 1.48

Megrendelések Tolnai Világlapja könyvesboltjába küldendők Budapest, VII. Dohány uca 12. sz.

Nőkről

a nőknek

Fejes Teri és Katalin

RUHAPARÁDÉ

volt az Andrássy Színház színpadán Claire Trask amerikai író nő „Egyszer megcsallak” című darabjának bemutatóján. Először talán Szilágyi Szabó Eszternek, a „feketeszárú cseresznye”-nek tündérszép ruháiról emlékezzünk meg. Az első felvonásban fehér organdi estélyi ruhát visel, amelynek derekán fekete taft sima rátét van. A szoknyára óriási piros rózsát tűztek, amelynek zöld szára majdnem a szoknya aljáig ér. Feketehajú hölgyek még a hajába szőtt vörös rózsát is lekopirozhatják, mert igen szép. Volt még egy ruhája Szilágyi Szabó Eszternek: amikor megjelent benne, szinte felszisszentek a nézőtérben a hölgyek. Egyszerű, tiszta fehér angol ruha ez, amelynek szoknyáján a jobb és a balláb fölött, elől két sor gomb vonul végig s elől középen a ruha felső részén is. A szoknya nagyon enyhe harangszabású, a hát még a szokottnál is bővebb s az egyetlen színfolt: a bal mellen piros horgony.

Fejes Teri először narancsszínű pizzamájában arat sikert, majd fantasztikus papagáj-estélyi ruhájában. Ezeknél azonban „nézőtéri használatra” sokkal alkalmasabb az a különleges halványzöld

Szilágyi Szabó Eszter három ruhája

Fehér organdi estélyi ruha fehér taft alszoknyával és fekete taft díszítéssel. A hajban és a ruhán vörös búrsonyrózsá

Fehér délelőtti ruha, elől a szoknyán gombolás. A hozzávaló piros kabát, nagy rávarrt zsebekkel és húzott derékréssel

Türkizkék fogadóruha, elől esípőig villámzárral esukódlék. Az öv és a sál eiklámenszínű muszlinból készült

ruha, amelynek szoknyája húzott, fölsején is két húzás van s Fejes barna övet visel hozzá arany csillagokkal. A ruha rövid ujján is három-három arany csillag ragyog. Aranyos és fiatalos az a kis pepita jumper-ruha, amelyben Fejes végzi a darabot. Zöld övvel és zöld gombokkal hordja a bájos és most nagyon divatos pepita ruhát, amelynek szoknyája, annak ellenére, hogy pepita — körül pliszírozott.

Szaploneczay Éva vörös túllruhája és sárga-fekete-csipkés pongyolája is szép, de gondos feleségek számára megemlítjük Básthly Lajos dressing-gownját is, amely melegfényű bordó selvémből készült, fekete díszítéssel.

K

ételetár
yanis
shány
ki 10
nk a
. Aki
jtala-

bolti
P —.48
bolti
P —.48
szótár.
P —.96
bolti
P —.96
1.20
P —.50

lti ár
P —.38
bolti ár
P —.96
bolti ár
P —1.50

bolti ár
P —.96
e 3.60
P —1.50

bolti ár
P —.30
e 1.50
P —.90

bolti
P —.96
bolti
P —.90

bolti
P —1.90
bolti ár
P —.40

kötve
P —.96
e 2.—
P —1.20

ve 3.60
P —2.40
bolti
P —1.20

e 2.50
P —1.40
ár he-

P —1.48
bolti
P —1.48
ár he-

P —1.48

VII.
libáb

DIVAT-HIRADÓ

Ezüstróka helyett az idén kosztümre gyakran sima szívalakú gallérra applikált sokfodros clown-gallért hordanak. Elegáns, üde, fiatalos és — olesőbb, mint a róka.

Ujjajta emprimék készülnek, kézírásos mintával. Drap alapra piros írott betűkkel nyomják, hogy piros, piros, piros, zöld nyomattal azt a szót, hogy zöld, kékkel a kéket, lilával a lilát. A szoknya és a blúz

Szürke ruha
kosztümka-
báttal, bordó
sállal, kalap-
pal, kesztyű-
vel, táskával
és zsebkendő
vel

sűrűn tele van firkalva s a betűk között nagy az összevisszaság.

Gyönyörű amerikai estélyi ruha modellt láttunk: violaszínű, földig érő, mérsékelt szélesedő szoknya, ugyanilyen redőzött, hosszú ujjas derék, az ujjakon fehér csipkefodor, a szoknya első részén pedig a deréknál kezdődő és a földön vég

38

A sok csipke nemesak régimódi, hanem olykor modern is

zöldő óriás-zsabó, amely lefelé teljesen elkeskenyedik. Szép.

A nagykoekás tafkosztümmökhöz nem viselnek blúzt, csupán kis nyakfodrot, amely jenyűlik a kivágásba.

A nagy kalapok még nagyobbak lettek. Most már nem mindig hagyják szabadon az arcot, de mindenesetre jó szolgálatot tesznek napernyő és esernyő helyett.

Tündérszép menyasszonyi ruhát próbált az egyik bélyárosi szalónban az ifjú grófkisasszony, akinek a nevét nem árulhatjuk el, mert az esküvő nagy meglepetés lesz. A ruhájáról azonban majd ráismernek: hófehér muszlin, tetőtől talpig keresztben szegőzve, az ujjakon, a nyakon körül és elől két csikban le a földig plisszé-fodorral. A túllátátnak csak a szélét szegi majd régi családi csipke.

A gyíkbőrcipőknek újabb a rüsztt alatti része is gyíkből készül.

Nyári újdonság: egészen sima sapkakalap, kétoldalt a fűlnél óriási cseresznyékkal. Állítólag eperrel is rendeltek már ilyen modellt primőr-kedvelők.

Homorított karimájú, szalaggal szegett kalap (Vogue-modellek)

TÜDŐS KLÁRA MAGYAROS MODELLJEINEK BEMUTATÓJA

A magyaros ruhák tervezése, vonala, sok drága himzése és az egész modernbe oltott patinás jellege szinte összeforrt Tüdős Klára nevével. A ruha-költemények nagyszerű tervező-művésznője divatbemutatót rendezett a Corvin áruházban, ahol erre az alkalomra Budapest leg-elegánsabb hölgyei gyűltek össze.

Vadevezős köntössel kezdődött a száztíz modellből álló diszes ruhasor, majd vendégváro pongyolák, takarító kötények, irodaköpenyek és nősruhák során át az egyszerű kis nappali ruhákkal folytatódott. Megtapsolták a derecsei kosztümöt, tetszett a „Baranya”-kabát, a „Gesztenye-kabát Szarkaláb-ruhával”, a „Csobánc”-ruha, amely kék és piros keresztöltéses nyomással igazán elegáns.

Legnagyobb sikerük mégis a Tüdős Klára tervei alapján gyártott „emprimék”-nek van. Gyönyörűek az erdélyi írásos himzést utánozó nyomások, a kalocsai virágos rétre emlékeztető farka selymek, a kecskeméti barackminta színorgonia, a pesti estét jelképező kivilágított lánchidas, halászbástya selyem és a legkedvesebb, a Hortobágy-minta. Bárányfelhők, pici gémeskutak mintája rajzolódik a valóban pompás selymen s elvégre, ha az Eiffel toronyos selymeket, amerikai lobogós sálakat hordhattuk, igazán jobban illik reánk az a selyem, amelynek mintája is közel van lelkünkhez.

Matyóhímzéses víganók — nagyinak, kisesinek (Inkey felv.)

Ilyen a divatos piké-sál

Kosztümhöz az idén divatos a fehér, vagy színes piké-sál, amely különleges szabású s ennek megfelelően különleges kötésű. Ez a divat-ötlet Amerikából jött, ahol „kötelező” a piké-sál, legalább is a jólöltözködők számára részére.

A sál közepe hasonlít a férfiak keménygallérjához, ez kerül elől a nyakra, azután hátravetjük és megcsavarjuk nyakunk körül, majd elől keresztbe-hajjtuk, így kötünk csomót rá lazán, majd jobbra és balra széthajjtuk a két véget, összecsuksuk fölötté a kosztümkabátot és szép nyakkendő-tűt tűzünk a tetejébe. Ugy-e egyszerű? Eddig csak a lovagló hölgyek ruháján láttunk ehhez hasonló kötésű

Délibáb

nyakkendőt, most azonban színes kivitelben uccára is hordják.

Magánlevélből tudjuk, hogy Amerikában a jómódú ladyk körében „sikk” panaszkodni a nagy adóról, amely az utóbbi időben szinte fullasztó méreteket öltött, továbbá azt, hogy tengerentúl nem divat a hosszított kosztüm, amelyet nálunk oly szeretettel hordanak. A március tizenötödikén feladott és csak most ideérkezett levélből nem felejtette ki azt sem hölgy-levelelírőnk, hogy a turbanok Newyorkban „fejfedelmi” méreteket öltötenek, törülközőszerűen takarják be az egész fejet, az összevarrások helyén pedig óriási fémesillagok, éktük sorakoznak fel, mint az érdemjelek. Kalapokban tombol a virágdivat. Nincsen sikkes kalap gyümölcs vagy virágdisz nélkül.

A színes sárkány

DIADALA

Írta: NÉMETH KÁROLY

Helybeli kisbankunk bukása után átom-szerű jelenség tűnt fel kisvárosunkban: Vanderyck Emma kisasszony, annak a hollandus tőkecsoportnak a lánya, amely leginkább volt érdekelve a bukásban. Vanderyck kisasszony likvidálta bukott kisbankunk valamennyi rossz üzletét, majd megszerette kisvárosunkat és ott maradt nálunk tőzsérnek.

Abban az időben huszonnégy esztendő volt, kiesit kövér, a szája szélén folyton ott bujkált valami bágyadt, hervadt, északi népektől hozott mosoly...

Isten csodája, hogy nem lett belőlem tőzsér, mert bizony ezen a nyáron igazán kitanulhattam volna a mesterségemet: reggeltől délig ott ültem a csodálatos Vanderyck Emma kisasszony kontorjában.

Délben kettőkor volt mindig az utolsó pesti telefon, Vanderyck kisasszony ezután egy kis számadást csinált, majd lezárta a kontort és engedte, hogy elkísérjem a hely-

beli herceg úrról elnevezett étteremig, ahol ebédelni szokott.

Amennyire fölényesen biztos volt a dolgában Vanderyck Emma bent, a homályos, pincészagú, üzletkötésekkel teli kontorban, annyira ügyefogyott volt szegényke künt, a napsütéses világban. Ennek a Vanderyck kisasszonynak a mi kisvárosunkban rajtam kívül nem volt egyetlen ismerőse vagy barátja és ez valójában rajta mult: hallgatog, szép, okos, buta nő volt ez a kövéredésre hajlamos Emma, aki csak az üzletről tudott beszélni és zavarba jött, ha az élet más vonatkozásaiban próbálták kifirtatni érzelmeit, gondolati hovatartozandóságát.

Az ebédhez delenti sétánkban pár hét alatt egészen közel jutottam Vanderyck Emma szívéhez és különösképp megnyertem bizalmát egy augusztusi, napsütéstől izzó, déli két óraker, amikor éppen egy szegény, fiatal lányt temettek.

Ezen a napon is ott bandukoltunk a temető szélén, a nyárközi verőfény tündöklésében lehangolóan csilingelt a lélekharang és mi megilletődötten, szótlanul kullogtunk egymás mellett, mert az élet nagy fényes teljességében megszomorította szívünket a halál közelsége,

Ebben a pillanatban kölyökrikkantás hallatszott:

— Hej, Pista, az apád ne sírasson, fussál már azzal a madzaggal!

Odanéztünk, hát egy kis maszatos uccagyerek riogatta a társát, hogy gyorsabban szaladjon a sárkányhúzó spárgával, mert a nagy melegben nem akart égne ereszkedni a színes fluszpapírból való, vigyorgó pófájú sárkány. A Pista gyerek aztán elkezdett futni és amikor az elpihent kislányt leeresztették a föld alá, a színes kőfic sárkány felemelkedett az égbe. Az elföldelt lélek és a magasságokba röppenő könnyű vacak kis fluszpapír hajmersztó ellentéte rendkívül megfogta fiatal szívemet, szemem könnybe lábadt és szenvedélyes hévvel fordultam Vanderyck kisasszony felé.

— Emma kisasszony, maga bután él. Ott mohosodik abban a dohos kontorban, magát nem csókolja senki, maga nem gondol arra, hogy fiataltsága végét járja és el fog múlni, anélkül, hogy valaha érezte, vagy értette volna: miért szokás élni.

Szenvedélyes hangomra Vanderyck kisasszony felém irányította bágyadt, lusta tekintetét és angyali, dünnögő vontatott hangján megkérdezte, hogy mire célzok.

— Emma kisasszony — szóltam elfulladt heveséggel, — ép itt az ideje, hogy maga

*Asszonyam!
Ebben bízhat!*

Törv. védve 67.951. sz.

Citrom arcfaltalanító olaj

Citrom arcvíz, fényes, mitesszeres, zsíros arc bőr és pattanás ellen

Citrom púder, minden színben, nagy doboz

Citrom érme rouge, színezése rózsaszírommal

Citrom kölni

Egyéni arc- és fénykezelések. Hajszálirtás. Villanykezelés. Testarányítás. Megtanítjuk hölgyeinket készítményeink otthoni helyes alkalmazására.

SCHADEK ANTALNÉ

kozmetikai intézete

Budapest, IV. Václav utca 9. I. 3. Csofos mozi ház.

Vidéki szétküldés az összeg beküldése mellett, portoköltség P —.70.

szerelmes legyen valakibe és megszínesítse életét. Maga nehéz és komoly dolgokban tőri a fejét éjjel-nappal és nem veszi észre, hogy a nehéz és komoly dolgok nem érnek tabatkát sem... ha felnéz az égre, akkor ott láthatja a Pista gyerek fluszpapirossárkányát, ami semmi egyéb, mint egy jókedvű fintor, csöpp kis színecske, fölötte napsütés, alatta nyári szellőcske és végtelenül könnyed könnyűség.

Megszorítottam — most életemben először — a formás karját:

— Emma kisasszony, mondja meg őszintén, érzi a színes, papírsárkány varázslatát?...

Vanderyk Emma rámnézett, lusta tekintete felgyulladt, felejthetetlen pillantást vetett rám és bár szokása szerint bágyadtan, de kissé líhegve így szólt:

— A sárkánynak van igaza... Néha itt kell hagyni az unalmas földet és... azt hiszem, jó érzés lehet augusztusban, napfényben... az ég felé repülni.

Vanderyk Emma is elrejtkezett hirtelen és önfelédtt kijelentésén, ő is lehajtotta fejét, karját egy bocsánatkérő pillantással kihúzta kezemből: szótlannal szégyenkezve és boldogan mentünk a herceg úrról elnevezett étteremig, ahol elköszöntem Vanderyk Emmától. Szokásom szerint félig futólépésben hazarohantam, de ezen a napon nem ettem egy falatot sem: gyomromat, szívemet, lelkemet, mindenemet eltöltötte a boldogság.

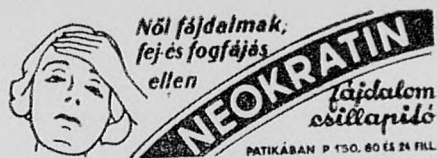
A következő hetekben mámorulatban éltam. Vanderyk kisasszonnyal nem konkrétizáltunk semmit, látszólag a régi hangnemet használtuk, de benne volt a levegőben a színes sárkány varázslata. Amikor a pesti telefonból az árfolyamokat jegyezte, rámnézett, én ránéztem és tudtuk, hogy nem a zürichi jegyzés a fontos.

Szeptember elején történt. Szomorú és levert voltam, készülődtem fel Pestre, a műegyetemre. A közeli válás lehetőségére bizonytalan levert a lábamról, nem is mertem rágondolni, hogy itt kell hagynom Emmát, Vanderyk kisasszony azonban a sárkány varázslata óta napról-napra derűsebb lett és most, hogy elérkezett az ősz eleje, a nyájas tekintete oly finom, andalító lett, mint a szőlő érlelő gyönyörű alkonyati napsugár. A szívéből, az arca színéből, a haja illatából valósággal aradt a jóság, a jó, a biztatás.

Egy nappal azelőtt, hogy felutaztam Pestre, az egész délutánt velem töltötte, személyi vonatkozások nélkül könnyes-vidáman beszélgettünk, kivártuk az alkonyatot, az esthajnaleszillag feltűntét, el-sétáltunk az éró szőlődombok felé, de kivártuk a teliholdat is. És ebben az észbontó zsongásban, jánosbogárkák zümmögése közepette, haszontalan kis pipacsvirágok estéli nyílása idején Vanderyk Emma egyszerre csak váratlanul hozzám hajolt, a szemét a homlokomhoz érintette, hogy megérezzem könnyei hullását. És csodaszép hangon ezeket mondta:

— Károlyka, én magának köszönhetem az életet... Ha maga nem mutatja meg nekem a halál kapujában az élet szépséges

Délibáb

csodáját, az égre nevető sárkányt, talán soha nem ismerem meg e földi világ igazi értelmét: a szerelmet. Károlykám — kiáltott fel szenvedélyesen, — én olyan szerelmes vagyok!...

Önfelédten nézett fel a holdbéli ember nevető képébe és én megilletődötten, majdnem dermedten hallgattam meg ezt a gyönyörű vallomást. Örültem a színes sárkány pazar diadalának.

Emma most megint hozzám fordult, könnyes szemét ismét homlokomhoz dörzsölte és így folytatta:

— Magának mindenben igaza volt. Szerelm nélkül nincsen élet. Én ma elhatároztam, hogy férjhez megyek Szabó Gáspár úrhoz. Ne csodálkozzék Károlykám, — fordult hozzám bizalommal és biztatóan, — nem kell így megrökönyödnie. Igaz, hogy ő a bukott bank volt igazgatója és sok pénzt vesztítettünk rajta. De egy derék, becsületes embert ismertem meg benne és gondolja meg, abszolút fiatalember, alig negyvenöt éves, szegényke özvegy és két szép gyereke van, boldogan leszek az anyjuk. Ezt köszönöm magának, Károlykám.

TARKA SOROK

Tudja, hogy mit beszélt

Párbeszéd a pezsőgfürdőben:

— *Lássá Rózsika, én szívesen követném magát a világ végére is. Még Java szigetén a kulik között is boldog volnék magával.*

— *Mért akar maga a kulik közé menni?*

Hiszen anyakönyvi hivatal itt Pesten is van minden kerületben.

— *Itt van... Igen. De ott... nincs!*

Rossz kilógás

— *Főnök úr, kérem, úgy meg vagyok hűlve, hogy képtelen vagyok dolgozni.*

— *Ugyan, mért kell magának ehhez meg-hűlve lennie?*

Egymáshoz valók

— *Képzeld, Olga eljegyezte magát.*

— *Ki veszi el?*

— *Egy gyermekkori játszótársa.*

— *Szóval egy öreg úr.*

— D. —

**Télen, nyáron,
ősszel, tavasszal
Földes Margit-crème!**

DÉLIBÁB HUMORA

Önzű érdek

— Nem értem, hogy mert megbízhatatlan szomszédjának kélszáz pengőt kölcsönadni.

— Azt reméltem, hogy nem tudja majd váltóját kijezetni és végre elárvereztethetem retleneles zongoráját, amellyel már tönkretelte az idegeimet.

Beszélgetés az állatkertben

— Rémes lehet, ha egy zsiraftnak megfájdul a nyaka.

— Van, ami még rémessebb.

???

— Ha a százlábúnak tyúk-szemei vannak.

Szerenese

— Hallottam, hogy belörték üzletébe. Értékes tárgyakat raboltak el.

— Szereném volt. Éppen előző nap szállítottam le az árukat harminc százalékkal.

ÜGYES VÁLASZ

Itt a feyházban mindenkinék valami foglalkozást kell választani. Maga mivel kíván foglalkozni?

Ha már választhatok, akkor igen szeretnék könyörgöm, kereskedelmi utazó lenni.

A zord atya

— Mától kezdve egyellen fillért sem kapsz lötem. Nem vállalok felelősséget adósságaidért, nem pénzeltek többé. Úgy lekintelek, mintha meghaltál volna.

— Rendben van. Akkor még légy szíves és utald ki a temetési költségeket.

NAGY GOND

— Ebből az orvosságból vegyen be naponta négy kanállal.

— Nem lehet kérem. Csak két kanalunk van otthon.

Érdekes eset

— Ön bátor lélek, asszonyom. A sötét lépcsőházban nekiugrott a belőrőnek, akinél revolver volt, lelökte a lépcsőn és felhollra verte. Honnan szedte azt az erőt.

— Azt hüllem kéremszépén, hogy a férjem, aki mindig későn jár haza.

AMIKOR AZ ATLÉTA BETEG

— Százúv... százhusz... huszonegy. Elég magas a pulzusa barátom...

— Mennyi a világrekord doktor úr?

Egy kis tévedés

— Ki volt az a szörnyű nőszemély, aki magánál mult-kor ajtót nyitott nekem.

— A feleségem.

— Ezer bocsánat... ügylátszik tévedtem.

— Dehogyan tévedett... Én tévedtem, amikor feleségül vettem.

Relativitás

— Igazgató úr kérem, legyen szíves felelni a fizelésemet.

— Megörült. Magának gyönyörű fizetése van.

— ... Tudniillik szeretném elvenni feleségül a kedves lányát.

— Megörült? Egy ilyen vacak állásra akar nőszülni?

Szerkesztői üzenetek

Több mint egy millió pengőt fizetett ki eddig a biztosítótársaság Tolnai Világlapja, Délibáb és Párisi Divat 4000 elhunyt előfizetője után a hozzájárulóknak. A biztosító társaság hatalmas vagyont fizetett rá, ezért fel akarja emelni a biztosítás-összeget, amely hetenkint 1 fillért tenne ki. Tehát azoknak, akik eddig biztosítással 20 fillért vettek a Délibábot hetenkint, most újabban 24 fillért kellene fizetniük. A biztosítótársaságnak ezt a kívánságát visszautasítottuk, mert jogtalannak tartottuk, hogy a szerződés lejártá előtt ilyen kívánságokkal lépjenek fel. — **Rajongók.** Ismerőseik révén kereshetik a találkozást, de semmi esetre se erőltessék. — **Hű olvasó.** II. Csalogány u. 8. — **Varga Gyula.** Még nem volt eredményhirdetés, de néhány hét múlva a hirdetett lapban bizonyosan közzéteszik az eredményt. — **M. Vojel.** Valószínűleg Angyal Nagy Gyuláról

van szó. — **Szeged 25.** 1. 30 éves. 2. Igen. 3. Külön rovatvezetünk van s az látja el a rejtélynyirovatot. 4. Küldheti levelezőlapon is. 5. Lehet. 6. Ez a 3. pont miatt sajnos tárgyaltalan. — **R. R.** Szilágyi Szabó Eszter címe: Ferenciek tere 4. — **Kócos.** Próbálja nagyon szépen megkérni. Negyven éves. Landesmann Olga. — **Szöllősy Sándor, Komárom.** Állandó címe nincs. Folyton utazik. — **Ervin, Básti Lajos.** — **Sz. I.** Forduljon orvoshoz, hogy lehet-e segíteni azon a testi hibáján. Irja meg az orvos választát, aztán szívesen adunk tanácsot. — **Fogadás.** Rózsahegyi Kálmánnak már nincs nyilvános szüniskolája. Tolnay Klári a Délibáb u. 20. sz. alatt lakik. — **Egy álmódzó.** A szüniskolai felvételhez négy középiskola szükséges. Nem baj, ha nincs jó énekhangja, attól még lehet jó prózai színesző.

A Tolnai Irodalmi Vállalat 1894-ben alapult

Felelős szerkesztő: Bibó Lajos, Szerkesztő: Dálok János, Felelős kládó: Paliz Géza
Kládótulajdonos: Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt-t. Budapest, VII. Dohány uca 12

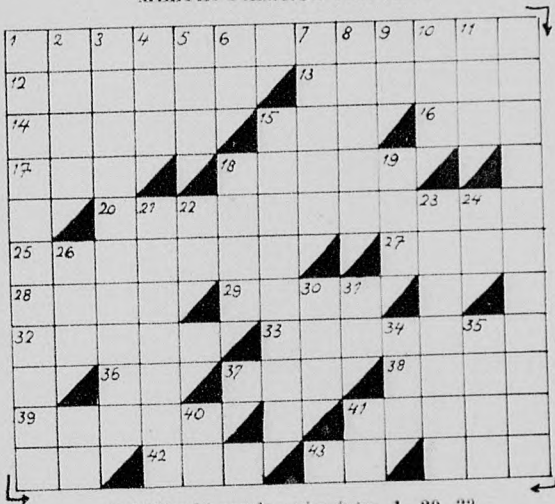
KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő május 15. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés

MELYIK FILMRŐL VAN SZÓ?

Vízszintes sorok: 1. (A nyíl irányával folytatva.) A Fox-filmgyár pompás filmjének címe. 12. Nagyközség Gömör vármegye rozsnói járásában. 13. Rátámad. 14. Vissza: Így kényelmes a pihenés. 15. . . . ariás, férfinév. 16. Rákoshegyi Torna Egylet. 17. . . . öder-völgy, ősemberéről híres. 18. Primitív indián-csónak. 20. Híres Afrika-kutató, a vízszintes 1-ben sir Hardwicke alakította. 25. Elvivel. 27. Vissza: Sertés. 28. Ékezet hiján: iskola. 29. Nem érdes. 32. Egy verébbel kapcsolatban szoktak belőle kettőt emlegetni. 33. Ilyen anyag pl. a használt téglá. 36. Több á. 37. Lak. 38. Nem valami szalonképes, pénzdobáló játék. 39. Acsára való. 41. . . . th György, az utolsó országbíró. 42. Férfinév. 43. Feltételes kötöszó.

Függőleges sorok: 1. (A nyíl irányával folytatva.) A vízszintes 1. főszereplője, amerikai filmszínész. 2. Dromedár. 3. Felhasználás. 4. Nemzeti Sport Egylet. 5. Vissza: Forró vízben puhul. 6. . . . et, savanyú folyadék. 7. (Névelővel.) Ordó. 8. A régi magyar országgyűlések színhelye. 9. Nép. 10. Falun sok van belőle. 11. Árszt. 15. A vízszintes 20. felkeresésére innen indult ki a függőleges 1. 18. Kilapátol. 19. Női becenev. 21. Vissza: Csomagolói. 22. Nem lát — mássalhangzót. 23. A Csendes óceán

Beküldendő sorok: vízszintes 1, 20, 33, függőleges 1, 3 és 27

szigetvilágának neve. 21. . . . bel, a dinamit feltalálója. 26. Rómán pénz. 30. . . . gás, haladás. 31. Német előjárószó. 34. Kereskedelmi rövidítés. 35. Ilyen mérték a kiló. 40. Számárhang. 41. Folyó nap.

BETŰREJTVÉNYEK

1. $\text{Ádám} \quad \text{AT}$

50,000 P
hozomány $\text{LÁ} \quad \text{TANA M}$
 $y = T$

2. $\frac{M}{a} \quad \frac{\text{Talpa}}{a} \quad P = B$

KO KO
KO KO KO
KO KO KO
KO KO KO
K A R
 $l = n$

A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Márai Sándor: Kaland. 12. Adás-vétel. 13. Ial. 14. Kádár. 15. V. M. 16. Mama. 17. Amis. 18. Paratlan. 19. Kögé (Egök). 20. Kard. 21. Mi. 23. Ta. 24. Aga. 26. Anulus. 27. Más. 31. Rg. 32. La. 33. Fekete. 35. Gentleman. 39. Rii. 40. Iravadi. 41. Tetem. 43. Tanarszeged.

Függőleges sorok: 1. Makay Margit. 2. Ádám. 3. Rádió. 4. A sás. 5. Ivr. 6. Sé (És). 7. Átvágás. 8. Nemrég. 9. Dl. 10. Riála (Aláír). 11. Kamara. 16. M. 1. k. 18. P6. 19. Katalán. 22. Inger. 23. Tiltva. 25. A mente. 28. Ak. 29. Serté. 33. Fa. 34. Tied. 36. Nat. 37. Edá. 38. Mir. 42. Ege.

A 18. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Egyetlen öröm. 2. Több szem többet lát. 3. Levéltitok. 4. Elemi félelem.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszűke miatt csak a megfejtők nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük. A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtői közül Veres K., Bp., Dinnyés M., Sz., Holler K., Bp., Jelenka Z., K., Marisch F., D., Kiss M., S., Villner F., H., Nichter M., U., Böszörményi L.-né, D., Justh M., B., Boros J.-né, H., Török J. K. könyvjutalomban részesültek.

MAGYAR KLASSZIKUSOK FILLÉREKÉRT!

A Magyar Népművelők Társasága hihetetlenül olcsó áron bocsátja forgalomba a legkiválóbb magyar klasszikus írók s költők műveit. **Petőfi, Arany, Tompa, Csokonai, Madách, Vörösmarty, Zrínyi, Fazekas Mihály, Kisfaludy Károly és Sándor, Mikes, Katona stb., stb.** válogatott művei kerülnek a közönség elé **száz oldalas terjedelemben, 24 filléres árban, ragyogó kiállításban**

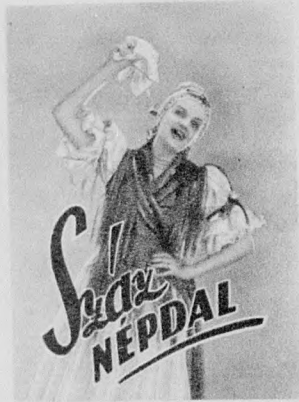
Amit egyébként pengőként kapna meg, az így 24 fillérbe kerül.

Január 15-én jelent meg **Petőfi** válogatott verseinek kötete. Előszóval ellátta Havas István. Február elsején: **Arany** válogatott versei, Féja Géza beköszöntőjével. Február 15-én: **Tompa Mihály**: Népregék, virágregék, Kerecsényi Dezső előszavával. Március 1-én: **Csokonai** válogatott versei, Juhász Géza bevezetőjével. Március 15-én: **Madách**: Az ember tragédiája, Hankiss János egyet. tanár bevezetőjével és magyarázataival. Április 1-én: **Vörösmarty** válogatott munkái, Brisits Frigyes előszavával. Április 15-én **Zrínyi Miklós**: Szigeti veszedelem c. munkája, Mészöly Gedeon előszavával és átdolgozásában. Május 1-én **Fazekas Mihály** Ludas Matyi c. munkája és egyéb költeményei Kovács Máté dr. előszavával. Előkészületben **Berzsenyi Dániel** válogatott versei Hankiss János egyet. tanár bevezetőjével és magyarázataival.

Kapható minden újságárusnál és dohánytözsdében, valamint Tolnai Világlapja könyvesboltjában, VII, Dohány ucca 12. Aki postán rendeli meg, az a 24 filléren felül 4 fillért bérmentes küldésre fizet. Az összeg levélbélyegben küldendő be.

SZÁZ MAGYAR NÉPDAL

irodalmi értékű gyűjteménye a Magyar Népművelők Társaságának most megjelenő kiadványa. A gyűjtemény a száz népdal szövegén kívül azok egyszólamu kottáját is tartalmazza, úgy, hogy a legkisebb hangjegyismeret is elegendő a daloknak a füzet alapján való énekléséhez. A daloskedvű magyar nép lelkének igazi megnyilatkozása e mű, amelynek összeállítása Volly István érdeme. A gyönyörű kiállítású, dusan illusztrált, 128 oldal teljedelmű füzet ára mindössze

38 FILLÉR

Kapható trafikokban és a lapkihordóknál. Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében Tolnai Világlapja könyvesboltjában (Budapest, VII, Dohány ucca 12). Vidéki megrendeléstől a vételáron kívül 4 fillér portóköltés is beküldendő. Az összeg postabélyegben is beküldhető.

Bámulatbaejtő mutatványok titkait lesheti el a **A BŰVÉSZET KÖNYVE**

című műből, mely több mint 160 bűvészmutatvány leírását tartalmazza. Willmann, Hermann tanár, Becker, Bellachini útmutatásai alapján. Bárki utánaesinálhatja a legnevesebb bűvészek nagyszerű mutatványait. **Ára bérmentve 3 pengő.**

Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében Tolnai Világlapja könyvesboltjában (Budapest, VII, Dohány u. 12). Utánvétellel való szállítás 75 fillérrel drágább

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest